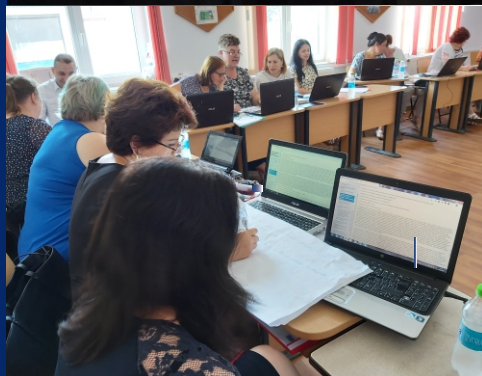

Revistă de informare, opinie, cultură didactică și pedagogică

0135794326710191186
3265946730028769110
0135794326710191186
3265946730028769110
3265946730028769110
0135794326710191186

VÂRSTELE ȘCOLII

Seria a III-a, Anul IX, Nr. 12, 2019

Cuvânt înainte

Evaluarea inițială – punct de plecare în demersul instructiv-educativ

Despre educație

Integrarea copiilor cu deficiențe în școala românească, realitate sau ficțiune?

Arta teatrală – metode didactice și deschideri pentru elevii de gimnaziu

De la biblioteca tradițională la biblioteca virtuală

VÂRSTELE ȘCOLII

EDITURA TERRA FOCȘANI

Fondată în 1991 de C.C.D. Vrancea
Seria a III-a, an IX, Nr. 12, iunie 2019

**PUBLICAȚIE DIDACTICĂ
ȘI PEDAGOGICĂ**

Editată de:
Casa Corpului Didactic
"Simion Mehedinți" Vrancea

COLEGIUL DIRECTOR

prof. Daniel Gherasim
prof. Ciobotaru Bogdan
prof. Gabriela Vida
prof. Mihai Liliana Jeny

COLECTIVUL DE REDACȚIE

prof. Adrian Atarcicov - coordonator
inf. Corina Simionescu - redactor
prof. metodist Claudia Enache
prof. metodist Nicoleta Micu
prof. metodist Mirela Enache
bibl. Stela Stănoiu
admin. fin. - ec. G. Krasovschi-Murea

COLABORATORI

prof. Claudia Nicolae
prof. Adriana Făcîlă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Casa Corpului Didactic
"Simion Mehedinți"
Focșani - str. Eroilor, Nr. 2
tel/fax: 0237223372
email: ccd_vrancea@yahoo.com
www.ccd focsani.ro

CUPRINS

Cuvânt înainte	1
prof. Adrian Atarcicov - director CCD "Simion Mehedinți" - Vrancea	
Creativitatea – dimensiune psihologică a personalității umane	2
Prof. înv. Primar Stavăr – Oprișan Mihaela- Alexandra, Șc. Gimn. "A. Saligny" Focșani	
Derularea activităților de educație incluzivă în școli defavorizate, din cadrul proiectului POCU „MY SMIS 106415”	4
Stănoiu Stela - Manager de proiect, CCD "Simion Mehedinți" - Vrancea	
Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale preșcolarilor” - exemple de bune practici	7
Prof. înv. preșcolar Fotache Nadia, Grădinița cu P. P. Nr. 2, Focșani	
Lectura și mistică decodificării acesteia	11
Prof. de limba și literatura română Ciobotaru Roxana-Liliana, Școala Gimnazială Răstoaca	
Rolul activităților extrașcolare în viața micilor școlari	12
Prof.metodist Mirela Enache, Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea	
Știm să navigăm reponsabil pe net?	14
inf. Corina Simionescu, CCD "Simion Mehedinți" - Vrancea	
Contribuția jocului de mișcare la creșterea eficienței orelor de educație fizică	16
Prof. Lazăr Răzvan, Școala Gimnazială „Anghel Saligny” Focșani	
Necesitatea tratării diferențiate a elevilor în activitatea didactică	18
Prof. înv. primar, Spiridon Gabriela, Școala Gimnazială „Mareșal Al. Averescu” Adjud	
Profesorul în contemporaneitate	20
Prof. drd. Ana Maria Apostolie, Liceul Teoretic „Ioan Slavici” Panciu	
Ziua cărții și a slujitorilor ei	23
Prof. bibliotecar Popescu Ana-Luiza, Colegiul Național "Al.I. Cuza", Focșani	
Dezvoltarea creativității elevilor prin lecțiile de arte vizuale și abilități practice	24
prof. înv. primar Carmen Zară, Școala Gimnazială Nr. 3 – Focșani	
Studiu comparativ între metodele tradiționale și moderne utilizate în procesul de predare - învățare	27
Profesor metodist NICOLETA MICU, Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea	
Contribuții literar- artistice Familia Acterian	29
Prof. Voicu Voicuța, Colegiul Tehnic „Ion Mincu”, Focșani	
Prof. univ. dr. Gheorghe Mustață	31
Prof. biologie, gr.I., Gina Bordea, Liceul "Simion Mehedinți"-Vidra,Vrancea	
Selectarea și adevcarea optimă a metodelor- premisă în reușita demersului didactic	34
Prof. înv. preșc. CIORĂȘTEANU Mariana, Grădinița cu P.P. nr. 18, Focșani	
Internetul și educația	36
inf. Corina Simionescu, CCD "Simion Mehedinți" - Vrancea	
Creativitatea, competență necesară în secolul XXI	38
prof. Adriana Măimăscu, C. T. „Gheorghe Asachi”, Focșani	
Modalități de culegere a datelor despre copii la început de an școlar	40
Educatoare, Trif Greta, Grădinița cu P. N. Pufești, jud. Vrancea	
Consecințele globalizării economice și culturale	42
Prof. Cărbunaru (Marcu) Alina, Colegiul T. "I.Mincu", Focșani	
Influența comunicării asupra coeziunii și performanței grupului organizațional	44
Prof. Grigorică Violeta-Mariana, Școala Gimnazială nr. 1 Biliiești	
Lectura ca model	49
Prof. Aluculesei Elena Școala Gimnazială Ștefan cel Mare, Focșani	
Educația estetică și dezvoltarea stilului estetic la preșcolari și școlarii mici	54
Profesor învățământ primar STOIAN FLORINA, Șc.Gimn.Vînători, Vrancea	
De ce iubesc proiectele școlare	57
prof. Nicodei Cezarina, Colegiul Tehnic „Ion Mincu”, Focșani	

Cuvânt înainte

„Vârstele Școlii” la un număr nou, 12!

12 are o semnificație specială; înseamnă perfecțiunea, întregul, completul: 12 luni, 12 zodii, 12 apostoli... evident, atunci când se dorește a se găsi semnificații...

Într-o vreme interesantă și convulsivă, plină de controverse și dileme, mai apare un număr dintr-o revistă în format electronic, revistă care își propune să se adreseze unui public avizat, interesat și preocupat de educație.

Învățământul este o problemă majoră la nivel mondial; state cu tradiție în domeniu (Franța, de exemplu, al cărei sistem a fost un model și pentru noi), state cu instuctiunea publică mereu în reformă (cazul nostru), recunosc că învățământul traversează o perioadă de marasm. A recunoaște existența unei probleme e un prim pas necesar în rezolvarea problemei; întrebarea este cum depășim impasul...

Președintele American F. D. Roosevelt, pentru a scoate America din criza majoră dintre 1929-1933 și-a format un think tank compus din economiști, istorici, psihologi, sociologi absolvenți de Harvard, Yale, Stanford. Aceștia au fost grupați în două nuclee: *planners* (cei cu soluții *a la longue*) și *spenders* (cei cu soluții de moment). Astfel, America a reușit să iasă prima din criză; a fost însă nevoie de competență, răbdare și încredere. Pornind de la „historia magister vitae”, n-ar fi rău să luăm aminte...

Prof. Adrian Atarcicov
director CCD "Simion Mehedinți" - Vrancea

Creativitatea – dimensiune psihologică a personalității umane

**Prof. înv. Primar Stavăr – Opreșan Mihaela- Alexandra
Școala Gimnazială "Anghel Saligny" Focșani, Vrancea**

Creativitatea a devenit un indiciu valoric în multe domenii de activitate, un indiciu al calității activității în multe profesii și un element de progres al vieții social- economice. Multă vreme creația a fost considerată apanajul exclusiv al unei minorități restrânse. De când s-a constatat că noua tehnică înfăptuiește toate muncile stereotipe și deci omului îi revin sarcinile perfecționare, de înnoire, cultivarea gândirii creative a devenit o sarcină importantă a școlii. Dezvoltarea creativității copiilor reprezintă o preocupare permanentă pentru cadrele didactice înzestrate cu un acut simț al imperativului social.

Cuvinte cheie: creativitate, personalitate, talent.

Conceptul de creativitate, unul dintre cele mai fascinante concepte cu care a operat vreodată știința, este încă insuficient delimitat și definit. Aceasta se explică prin complexitatea procesului creativ, ca și prin diversitatea domeniilor în care se realizează creația. După unii autori, acest lucru se întâmplă ori de câte ori o noțiune este difuzată de la un grup restrâns de specialiști la o populație mai largă, pierzându-și astfel caracterul univoc, stabilitatea și rigoarea. Nu este vorba de un proces de degradare, ci de asimilare a gândirii logice individuale la gândirea socială.

Problemă de cercetare pentru psihologi, pedagogi, psihanalisti, filosofi, esteticieni, sociologi și sociologi ai culturii, axiologi, antropologi, economiști - dată fiind complexitatea uimitoare a fenomenului, creativitatea este și în atenția lingviștilor și a psiholingviștilor. Precizarea termenului, impunerea lui în limbă din palierul neologismelor în cel al limbii comune și menționarea lui nu numai în dicționarele lexicale, dar și în cele de pedagogie și de psihologie, sunt tot atâția pași în conștientizarea și valorificarea creativității.

Termenul de creativitate își are originea în cuvântul latin "creare", care înseamnă "a zămisli", "a făuri", "a crea", "a naște". Însăși etimologia cuvântului ne demonstrează că termenul de creativitate definește un proces, un act dinamic care se dezvoltă, se desăvârșește și cuprinde atât originea cât și scopul. Termenul și

noțiunea generică au fost introduse pentru prima dată, în anul 1937, de psihologul american G.W. Allport (cf. A. Cosmovici, 1999), care simțise nevoia să transforme adjectivul "creative", prin sufixare, în "creativity", lărgind sfera semantică a cuvântului și impunându-l ca substantiv cu drepturi depline, așa cum apare mai târziu în literatura și dicționarele de specialitate. În anii '70, neologismul preluat din limba engleză s-a impus în majoritatea limbilor de circulație internațională ("créativité" în franceză, "Kreativität" în germană, "creativita" în italiană, etc.), înlocuind eventualii termeni folosiți până atunci (cf. în germană se folosea termenul "das Schöpferische" = "forța de creație"). La noi, D. Caracostea folosea termenul încă din 1943, în lucrarea "Creativitatea eminesciană", în sensul de originalitate încorporată în opere de artă.

Definirea creativității se face prin referire la produsele creației, care dau marcă personalității creative. Un produs este valoros dacă prin el se rezolvă o problemă, sporește adaptabilitatea la mediu a creatorului sau schimbă condițiile existenței acestuia.

Iată câteva din definițiile date de specialiști creativității de-a lungul timpului:

Creativitatea este facultatea de a introduce în lume un lucru oarecare nou (J.L. Moreno, 1950).

Creativitatea este procesul modelării unor idei sau ipoteze, al testării acestor idei și al comunicării rezultatelor (E.P. Torrance, 1962).

Creativitatea este forma superioară de manifestare comportamentală a personalității creatoare, prin care se produce, în etape, un bun cultural original, cu valoare predictivă pentru progresul social (A. Stoica, 1983).

Creativitatea este perceperea realității din trebuința de nou (E. Pickard, 1990).

Creativitatea este "abilitatea de a face sau, altfel spus, de a produce ceva nou, fie o nouă soluție a unei probleme, fie o nouă metodă sau un dispozitiv nou sau un nou obiect artistic ori o nouă formă artistică". (Enciclopedia Britannica, 2009)

Al. Roșca este de părere că, datorită complexității fenomenului creației este puțin

probabil să se ajungă la o definiție unanim recunoscută, deoarece fiecare autor pune accent pe dimensiuni diferite. Astfel, se arată că după unii autori „creativitatea este aptitudinea sau capacitatea de a produce ceva nou și de valoare”, iar după alții ea constituie un proces prin care se realizează un produs (Al. Roșca, 1981, p. 234).

N. Jurcău precizează faptul că „Creativitatea vizează abilitatea de rezolvare a problemelor într-un mod original, competent și adaptativ” (N. Jurcău, 2001, p. 146).

Creativitatea are o sferă de cuprindere largă, semnificativă atât la nivel individual, cât și social, ce vizează o multitudine de domenii de activitate. La nivel individual, de exemplu, creativitatea este utilă în rezolvarea problemelor întâmpinate de un individ în viața sa profesională sau cotidiană.

La nivel social, creativitatea poate genera descoperiri științifice, noi curente artistice, invenții și programe sociale inovatoare.

Relevanța economică a creativității e evidențiată prin faptul că noile produse ori servicii înseamnă noi locuri de muncă, iar pentru a rămâne competitivi indivizii, organizațiile și societatea sunt nevoite să-și adapteze resursele la cerințele activităților în perpetuă schimbare.

Termenul de creativitate, termen foarte general, a fost introdus în psihologia americană pentru a-l înlocui pe cel mai restrictiv, de talent. Atât creativitatea cât și talentul au ca notă comună originalitatea, dar talentul corespunde numai creativității de nivel superior, pe când termenul de creativitate include și creativitatea de nivel mediu și chiar inferior. Fără a nega eficiența talentului, marele avantaj pe care-l prezintă termenul de creativitate este că recunoaște existența în fiecare om a unui grad de creativitate ce poate fi dezvoltat și valorificat. Talentul a fost definit mai degrabă ca „o îmbinare a aptitudinilor generale cu cele speciale, în timp ce creativitatea este un produs al întregului sistem de personalitate, nu numai al nivelului aptitudinal” (A. Cosmovici, 1998, p.68).

Orice persoană dispune de un potențial creativ și fiecare dintre structurile psihice poate pune în evidență unul sau mai multe aspecte ale acestui proces.

Demersurile teoretice și practice legate de creativitate, trebuie să aibă la bază următoarele premise mai importante (M. Ionescu, 2000, p.189):

- creativitatea este educabilă și poate fi evaluată;
- se pot identifica anumite modele, strategii, metode, tehnici, abilități cu caracter general și/sau specific diferitelor domenii de activitate, aplicabile în soluționarea majorității problemelor legate de creativitate

Problema formării prin educație a personalității autonome și creative este complexă și a primit soluții variate, fără a se putea spune că este rezolvată. Trecerea de la un învățământ dominant informativ la unul formativ-creativ, cu finalitate măsurabilă dinainte stabilită, trebuie să fie un obiectiv major pentru educatorul care organizează situațiile de învățare.

Personalitatea este definită ca ansamblu elementelor stabile ale conduitei unei persoane; ceea ce o caracterizează și o diferențiază de o altă persoană. (N. Sillamy, 1998, p. 87)

Pe parcursul vieții sale, omenirea a acumulat o experiență de viață pe care a condensat-o în codul limbii prin simboluri, noțiuni, categorii, legi, teze, concepții, judecăți de valoare, teorii, explicații numite cunoștințe.

Omul se naște cu posibilități virtual nelimitate de învățare și de dezvoltare bio-psihică.

Fără a prelua cunoștințele esențializate, descoperite de generațiile anterioare, tânărul generație nu numai că n-ar putea să reproducă procesele de producție, dar nici n-ar supraviețui. Pentru a reproduce procesele de producție existente trebuie să învețe, să preia de la înaintași experiența socială, dar pentru a putea perfecționa procesele de producție, pentru progres, omul are nevoie nu numai de cunoștințe, ci și de capacități creative. Copilul se naște atât cu capacități de a învăța reproductiv, cât și cu posibilități de a-și forma și dezvolta o atitudine activă, dominatoare și transformatoare față de mediu, de a căpăta încredere în forțele proprii și autonomie în rezolvarea problemelor practice, exersând și dezvoltând capacitățile de inovație, invenție și creație, fără de care nu există progres. Competența creativă este legată atât de motivație, adică de măsura în care subiectul se mobilizează pentru invenție, inovație, creație, cât și de nivelul atins în dezvoltarea unor procese psihice, între care un loc deosebit îl ocupă:

► Spiritul de observație – capacitatea de a sesiza în obiecte, fenomene și acțiuni trăsături mai puțin evidente, dar importante;

► Operativitatea gândirii – adică acea capacitate mintală de structurare și restructurare continuă a informațiilor, de integrare a lor în sisteme din ce în ce mai complexe, capacitatea de a întrebuița operațiile gândirii (analiză, sinteză, comparare, asociere disociere, abstractizare, generalizare), de a sesiza relații între fenomene, de a deplasa gândirea de la cauză la efect și invers;

► Imaginația creatoare, capacitatea de a elabora imagini noi pe baza prelucrării datelor anterioare, ca rezultat al interacțiunii

► dintre percepție, memorie, gândire, emoție, atenție, acte de voință etc., rezultând un produs nou, inexistent până în momentul conceperii, dar posibil în viitor;

► Creativitatea gândirii ca valoare supremă a personalității umane, activitate și competență din care rezultă un produs nou, original, cu valoare pentru societate.

Creativitatea este legată de încrederea în forțele proprii, de comportamentul de căutare, de analogii neașteptate, de punere a vechilor concepte în contexte noi, de transformare a lumii, de capacitatea de acomodare cu depășire prin originalitate. Aceasta se opune activității psihice convenționaliste, reproductivă, rutiniere, conservatoare.

BIBLIOGRAFIE

1. Allport, G. W. Structura și dezvoltarea personalității. Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1973
2. Amabile, T., Creativitatea ca mod de viață. Ghid pentru părinți și profesori, Ed. Științifică, București 1997
3. Caluschi, M. Grupul mic și creativitatea. Ed. Cantes, Iași, 2001
4. Moreno, J. L., Psychodrama, în Comprehensive Textbook of Psychiatry IV (Freedman A.M., Kaplan H.I., Sadock B.J., eds.) W. Wilkins, Baltimore, London, 1976
5. Muster, D., Metodologia cercetării în educație și învățământ. Ed. Litera, București, 1985
6. Roșca, A., Marcu, V.. Aplicații cu materiale din natură. Ed. Aramis, București, 2003
7. Roșca, Al.. Creativitatea generală și specifică. Ed. Academiei, București, 1981
8. Wallon, P., Cambier, A., Engelhart, D., Psihologia desenului la copil. Ed. Trei, București, 2008

Derularea activităților de educație incluzivă în școli defavorizate, din cadrul proiectului POCU „MY SMIS 106415”

**Manager de proiect,
STANOIU STELA**

Proiectul POCU „Educație incluzivă pentru școli defavorizate”, My smis 106415 este implementat de Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea, cu implicarea a 5 parteneri asociați din școli urbane, suburbane și rurale din Adjud, Măreșești și Vizantea Răzăsească din județul Vrancea și Râmnicu Sărat din județul Buzău și are ca obiectiv general: prevenirea și corectarea fenomenului de părăsire timpurie a școlii prin adoptarea unor planuri de acțiune și programe educaționale integrate de furnizare a competențelor și abilităților de bază, pentru componenta de ADS și de tip SDS.

Activitățile proiectului se desfășoară pe o perioadă de 3 ani (08.05.2018-07.05.2021). De la demararea proiectului și până în acest moment s-au derulat următoarele activități:

Astfel, 115 cadre didactice din cele 4 școli au fost formate prin cursul „Educație incluzivă prin colaborarea școală-comunitate”, curs acreditat cu O.M.E.N. nr. 3161/13.02.2019, (Durată acreditare/perioadă acreditare: 4 ani / 2019 – 2023) -15 credite transferabile. Cursul a avut ca locații de implementare școlile parteneri asociați din proiect. Cursul contribuie la flexibilizarea și adaptarea metodelor de educație incluzivă prin integrarea principiilor privind egalitatea de șanse, nediscriminarea și respectul diversității.

Cadrele didactice formate pentru activitățile de tip remedial/preventiv, învățare activă și semiautonomă, vor deveni „persoane resursă”, care vor genera un nou mediu educațional și vor contribui prin rezultatele proiectului la modificarea percepției comunității despre educație și locul școlii în comunitate.

În continuare cadrele didactice vor fi mentorate de cadre didactice cu experiență în domeniul curriculumului și educației incluzive.

Furnizarea mentoratului didactic pentru echipele de specialiști privind utilizarea elementelor de formare în activitățile cu elevii din grupurile țintă se va realiza de la finalizarea programului de formare și până spre finalul derulării proiectului, folosindu-se un portal de comunicare, precum și sesiuni ”față în față” de lucru al mentorului cu profesorii îndrumați la nivelul școlilor lor. Mentorii vor acorda sprijin profesorilor pentru a învăța să folosească în mod cotidian competențele formate în cadrul cursului la nivelul concret de activitate cu elevii și copiii de la grădinițe.

S-au derulat activități de tip „Școală după școală” pentru un număr de 450 de elevi din învățământul primar și gimnazial. Elevii din medii defavorizate, precum și de etnie romă, din școlile implicate în proiect (Școala Gimnazială „Principele Radu” Adjud, Școala Gimnazială „Mihail Armencea” Adjud, Școala Gimnazială „Dr. Ilie Pavel” Râmnicu Sărat).

Grupul țintă școlari din învățământul primar și gimnazial (450 persoane) au primit burse în valoare de 38 de lei lunar și pachet de hrană (în valoare de 3,41 lei pe zi).

Antepreșcolarii și preșcolarii (15 antepreșcolari și 50 de preșcolari) au beneficiat de activități „Competențe cheie prin joc la grădiniță” și primesc câte un pachet educațional în valoare de 41 lei.

Școlile unde se derulează activitățile au fost dotate astfel: Școala Gimnazială „Mihail Armencea” Adjud: 2 table interactive, 2 flipchart,

1 imprimantă multifuncțională, 2 laptopuri; Școala Gimnazială „Principele Radu”: 1 tablă interactivă, 2 laptopuri, o imprimantă multifuncțională, Adjud; Școala Gimnazială „Dr. Ilie Pavel” Ramnicu –Sarat: 1 laptop, 1 imprimantă multifuncțională.

Un alt obiectiv major al proiectului a fost aducerea la școală a celor care au părăsit timpuriu școlara, au abandonat școala sau nu au participat la sistemul de educație obligatoriu. În acest sens s-a constituit un grup țintă format din 60 de persoane din zona marginală a localității Mărășești, tineri și adulți de etnie romă, care au fost împărțiți în 3 grupe de „A doua șansă”. Cursurile s-au derulat pe perioada a 2 semestre. Dintre aceștia 23 de cursanți au absolvit învățământul primar, iar 8 au abandonat cursurile. Vor mai urma 2 semestre de cursuri pentru cei care au rămas în sistemul de

educație și vor putea parcurge învățământul obligatoriu. Cursanții au primit burse lunare în valoare de 75 lei și îndrumare de specialitate, de către cadre didactice cu vastă experiență de lucru cu adulții la cursurile de „A doua șansă”.

Absolvenții programului ADS vor avea posibilitatea de a găsi un loc de muncă mai bun în comunitatea în care își au domiciliul.

Prin toate activitățile propuse, proiectul va remedia lacune sociale și educaționale, va facilita reintegrarea în sistemul educațional a celor care au abandonat școala, va motiva și susține elevii aflați în situație de risc de părăsire timpurie a școlii, oferind informații despre cauzele care au favorizat derapajul educațional. Beneficiarii vor avea posibilitatea să învețe altfel, abordând metode și strategii active de învățare într-un cadru formal și nonformal.

Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale preșcolarilor” - exemple de bune practici

Prof. învă. preșcolar Fotache Nadia
Grădinița cu P. P. Nr. 2, Focșani

Dezvoltarea emoțională vizează capacitatea copiilor de a-și percepe și exprima emoțiile, de a înțelege și răspunde emoțiilor celorlalți, precum și dezvoltarea *conceptului de sine*. În strânsă corelație cu conceptul de sine se dezvoltă *imaginea de sine* a copilului, care influențează decisiv procesul de învățare. Altfel spus, ea se referă la formarea conceptului de sine a preșcolarului prin capacitatea de a reuși să se perceapă ca o persoană unică, individuală și de a recunoaște emoții, sentimente, trăiri. O dezvoltare emoțională echilibrată a copilului îl ajută să identifice rapid sentimente și emoții, să le exprime și să le facă față corespunzător în anumite situații. În plus, îl ajută să perceapă și să identifice trăirile prin care trec cei cu care interacționează și să gestioneze situația și dialogul în funcție de acestea.

Preșcolaritatea este perioada în care copilul achiziționează 80% dintre abilitățile pe care le folosește la vârsta adultă. În cea mai mare parte aceste achiziții se fac în contextul interacțiunilor zilnice pe care copilul le are cu ceilalți adulți și copii.

Competențele sociale și emoționale prioritare la vârsta preșcolară sunt:

- recunoașterea și exprimarea emoțiilor;
- tolerarea frustrării, amânarea recompensei imediate;
- gestionarea fricii (să tolereze să stea singuri);
- inițierea și menținerea unei relații de prietenie;
- împărțirea jucăriilor;
- respectarea regulilor aferente unei situații sociale;
- solicitarea și acordarea ajutorului;
- rezolvarea eficientă a conflictelor;
- așteptarea rândului;
- formularea unei cereri.

Comportamentele problematice la această vârstă de cele mai multe ori au în spate un deficit de abilități (copilul nu știe cum să manifeste comportamentele

acceptate social). În consecință, obiectivele de învățare vizează dezvoltarea abilităților sociale și emoționale.

Principalele comportamente care necesită exersarea unor abilități sunt:

Un copil strică jocul altui copil.

Deficite posibile: lipsa abilității de integrare în jocul celorlalți copii, de gestionare a frustrării.

Un copil smulge jucăria unui alt copil

Deficite posibile: lipsa abilității de formulare a unei cereri și de așteptare a rândului, de gestionare a frustrării, de împărțire a jucăriilor cu ceilalți.

Un copil părăște

Deficite posibile: lipsa abilității de solicitare a ajutorului prin exprimarea propriei perspective, de exprimare a emoțiilor prin intermediul cuvintelor.

Un copil împinge și intră în fața altui copil

Deficite posibile: lipsa abilității de așteptare a rândului, de amânare a recompensei imediate și de tolerare a frustrării.

Un copil etichetează un alt copil

Deficite posibile: lipsa abilității de a oferi și primi complimente, de gestionare adecvată a furiei.

Un copil spune despre lucrarea unui alt copil că este urâtă.

Deficite posibile: lipsa abilității de a oferi și primi complimente, de gestionare adecvată a furiei

Un instrument foarte eficient de învățare a abilităților sociale este utilizarea regulilor. Copiii au nevoie permanentă de ghidare din partea adulților în ceea ce privește recunoașterea și respectarea regulilor de comportament în anumite situații sociale. *Copiii învață cel mai bine anumite comportamente sociale atunci când sunt stabilite **clar** regulile și limitele (ex. „Andrei nu se va mai juca cu tine dacă vei continua să-i iei jucăria”). Pentru a interioriza cât mai bine regulile este necesar ca adulții să repete copilului în mod*

permanent regula respectivă. Autoreglarea comportamentului începe din momentul în care copiii integrează cerințele și explicațiile adulților în limbajul propriu.

Comportamentele adulților, părinți și educatori, reprezintă un context de învățare a abilităților de viață ale copiilor.

Abilitățile sociale și emoționale reprezintă resurse importante pe care urmărim să le dezvoltăm la copiii noștri pentru a le asigura adaptarea la viață. Abilitățile se exersează în cadrul relațiilor pe care copilul le stabilește cu persoanele semnificative din viața lor.

Comportamentele adulților, părinți și educatori, reprezintă principalul context de învățare a abilităților sociale și emoționale. Reacțiile noastre cognitive (ce gândim), emoționale (ce simțim) și comportamentale (cum reacționăm) modelează atitudinile și comportamentele copiilor.

Reacția adulților, părinți și educatori, este influențată de experiențele lor de învățare.

Reacția adulților, părinți și educatori, față de comportamentul copilului este rezultatul unor experiențe de învățare. De exemplu, părintele sau educatorul solicită copilului să strângă jucăriile după ce s-a jucat cu ele, iar acesta refuză. După mai multe solicitări, adultul ridică tonul și amenință copilul că îi va lua jucăriile. Părintele sau educatorul va învăța că modul în care poate obține supunerea copilului la mesajul lui este prin ridicarea tonului și amenințare. Și după astfel de experiențe repetate adultul învață că mesajele de pedeapsă „modifică” comportamentul copilului.

Ce învață în acest context adultul și copilul?

Din această situație copilul învață să se supună solicitării adultului doar atunci când apare amenințarea (prezența emoției de furie și probabilitatea ca jucăriile să-i fie luate), iar adultul învață să folosească comportamentele asociate emoției de furie (ridicarea tonului, amenințarea) pentru a obține supunerea copilului.

Reacția adulților, părinți și educatori, este influențată de semnificația pe care o acordă comportamentului copilului.

Modul în care adulții reacționează la ceea ce fac copiii nu este întâmplător, ci este rezultatul unui mod personal de a acorda

semnificație comportamentului lor. Suntem obișnuiți să observăm ceea ce se întâmplă în jurul nostru și imediat să facem interpretări asupra lucrurilor observate (ex. copilul a stricat jucăria pentru că nu i-a plăcut ce i-am spus). Semnificația pe care o acordăm este rezultatul direct al experienței noastre de învățare și determină modul în care ne raportăm la o anumită situație, felul în care reacționăm – emoțiile pe care le simțim (tristețe, iritabilitate, furie) precum și comportamentele prin care ne manifestăm (ex ridicăm tonul, țipăm etc.)

Comportamentele noastre sau reacțiile noastre emoționale privitor la ceea ce fac copiii sunt determinate de semnificațiile pe care le atribuim comportamentului respectiv și de modul în care percepem și interpretăm contextul în care acesta apare.

Reacțiile adulților, părinți și educatori, sunt diferite pentru aceeași situație sau comportament.

Confrunțați cu aceeași situație, adulții (părinți și educatori) au reacții diferite față de același comportament al copilului. De exemplu, confrunțați cu comportamentul de aruncare a jucăriilor, adulții reacționează diferit în funcție de interpretarea pe care o fac. Cei care gândesc „Copilul acesta nu înțelege să nu mai trântască cuburile! Face intenționat ca să mă enerveze!”, se vor simți furioși și prezintă o mare probabilitate de a reacționa printr-un comportament agresiv (smulg jucăriile din mâna copilului, ridică tonul, etc.). Cei care dau o altă interpretare comportamentului „Copilul se plictisește, nu știe cum să se joace sau vrea să îmi atragă atenția”, vor rămâne calmi și vor orienta copilul spre alte activități. Reacțiile adulților care se confruntă deci cu un astfel de comportament pot fi diferite în funcție de interpretarea și semnificațiile pe care le oferă.

În concluzie, același tip de comportament al copilului determină reacții emoționale și comportamentale diferite la persoane diferite, în funcție de modul în care fiecare înțelege și își explică ceea ce face copilul. Același tip de comportament determină reacții diferite chiar și la aceeași persoană, în momente diferite, în funcție de cum este perceput contextul în care se manifestă comportamentul.

Exemple de activități desfășurate în

grădiniță cu preșcolarii grupei mari vizând dezvoltarea emoțională:

1. „Ce-mi place la grădiniță?” – activitate desfășurată prin tehnica mingii aruncate de la un copil la altul pentru a asculta preferințele fiecăruia și pentru a stabili recompensele. Disciplinarea s-a realizată în primul rând prin reamintirea și explicarea regulii încălcate, apoi, după caz, prin ignorare (când un copil vorbea despre un altul), prin time-out (dacă un copil țipa sau vorbea în mod repetat în același timp cu un altul), prin distragerea atenției și asigurarea unui context adecvat de manifestare (pentru fugă) și prin retragerea recompenselor (pentru ignorarea repetată a cerinței de a strânge jucăriile sau de a-și aștepta rândul)

2. „Locul preferat” - descrierea în cuvinte și prin desen a locului preferat, pentru facilitarea comunicării și a interacțiunii cu o persoană necunoscută (consilierul) și pentru stimularea emoțiilor pozitive.

3. „Ce-mi place la tine!” - activitate desfășurată tot prin tehnica mingii aruncate de la un copil la altul pentru a facilita exprimarea aprecierii prin complimente.

4. „Povestea melcului” ce se retrage în cochilia sa pentru a se liniști și a putea participa cu bucurie la activități, însoțită de o jucărie de pluș reprezentând un melc zâmbind, ca activitate ulterioară recunoașterii emoțiilor de bază – bucurie, tristețe, frică, furie – și descrierea situațiilor în care apar aceste emoții, precum și desenul melcului pentru inducerea stării de calm și a sentimentului de autocontrol emoțional.

5. „Semaforul emoțiilor”(roșu pentru a se opri din exprimarea inadecvată a furiei – galben pentru a se liniști și a căuta soluții alternative – verde pentru a relua exprimarea unor stări pozitive și a comunica în mod adecvat nevoile frustrate) precum și dansul inimii (însoțind conștientizarea respirației de mișcări de extindere / îndoire a brațelor în ritmul bătăilor inimii pentru a se liniști, expirând supărare, tristețe etc. și inspirând bucurie)

Recunoașterea emoțiilor complexe: Copiii le-au fost prezentate pe rând câte o pereche de imagini ale oamenilor exprimând emoții (bucurie-tristețe, furie-frică, surpriză-dezgust) și au fost invitați să aleagă

imaginea în care persoana respectivă este implicată într-o activitate corespunzătoare uneia dintre cele două imagini prezentate, pentru a facilita asocierea emoțiilor cu situația corespunzătoare. Apoi li s-a cerut denumirea emoției, după care au fost ghidați în observarea poziției sprâncenelor, a buzelor / nasului pentru a înțelege modificările exprimărilor prin mimică a diferitelor emoții. Ulterior li s-a cerut să ghicească ce cred ei când privesc persoana din imagine atunci când exprimă emoția respectivă, explicându-li-se apoi asocierea și schimbarea emoțiilor în funcție de context. În final, preșcolarii au fost încurajați să identifice soluții pentru adecvarea exprimării propriilor emoții, precum și pentru observarea emoțiilor celorlalți și pentru a răspunde adecvat emoțiilor altor copii.

Exemple:

Cum arată un om când joacă jocul preferat? Așa sau așa? – arată! ... Dar când i s-a stricat jucăria preferată? ... Ce poți face dacă ți s-a dărâmat o construcție? ... Dar dacă vezi că prietenul tău e trist fiindcă i s-a stricat o construcție, ce poți face? ... (pentru bucurie-tristețe)

Cum arată un om căruia i s-a luat jucăria preferată de către un altul? ... Și dacă cineva țipă la el, cum arată? ... Dar dacă cineva sare să-l ia la bătaie? ... Tu cum te simți când cineva îți ia jucăria / țipă la tine / vrea să te bată ... și ce poți să faci? ... Dar când vezi că prietenul tău e furios / speriat de furia altcineva? ... Și dacă chiar tu l-ai înfuriat / l-ai speriat? (furie-frică)

Cum arată un om care dintr-o dată miroase ceva plăcut / neplăcut? ... Cum arată un om căruia i se propune un joc nou și interesant? Dar un om căruia i se arată un joc cu care nu-i mai place deloc să se joace? După mai mult timp, când noul joc interesant a devenit deja unul plictisitor mai provoacă aceeași reacție? (pentru surpriză-dezgust) – Emoțiile noastre nu rămân la fel: într-o situație ne simțim într-un fel apoi întâlnim altă situație și ne simțim altfel. (exemplul unui cățel care pe-un copil îl poate speria, iar pe stăpânul lui îl bucură) De fiecare dată noi ne putem da seama ce emoție simțim și ne putem da seama ce ne-a făcut să ne simțim astfel, după care putem să ne gândim ce-ar fi mai bine să facem: să reparăm o jucărie, să reconstruim un pod dărâmat, să cerem ajutor dacă vrem să ne împrietenim cu un

cățel de care ne este teamă etc.

6. Desenul propriei stări emoționale prezente („Cum mă simt?”);
7. Exprimarea trăirilor și a aprecierilor față de propria persoană („Eu în oglindă”);
8. Exprimarea emoțiilor în diferite momente ale zilei („O zi din

viața mea”);

9. Stabilirea unor obiective („Promisiuni / fapte bune”);
10. Comunicarea aprecierilor față de colegii de grupă („Voi oferi această floare colegului meu X, pentru că ...”).

BIBLIOGRAFIE:

- Dolean, I., Dolean, D.D., *Meseria de părinte*, Editura Aramis, București, 2001;
- Petrovai Domnica, Petrică Sorina, *Ghid de dezvoltare a abilităților de viață ale copiilor*, Fundația Copiii Noștri, București, 2010;
- *Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale copiilor până la 7 ani*, Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar, UNICEF, 2007.

Lectura și mistica decodificării acesteia

Prof. de limba și literatura română Ciobotaru Roxana-Liliana
Școala Gimnazială Răstoaca

Având în vedere faptul că în societatea contemporană suntem amenințați de avalanșa diferitelor tipuri de lectură, este necesar să cunoaștem dimensiunile acestui proces care este unul de-a dreptul complex.

Pornind de la accepția lui Matei Călinescu care discută despre prezența unei legături strânse între citire și recitare, este lesne de înțeles că actul lecturii poate fi interpretat din prisma acestei ambivalențe. Dacă cititul este văzut ca fiind unul diacronic, „un proces linear-temporar”, recitul implică o perspectivă sincronică, presupunând un timp special, „un timp cvasi-mitic”, așa cum îl numește Matei Călinescu.

Ceea ce aduce în prim plan cercetătorul este că atât citirea, cât și recitirea sunt într-o relație de interdependență. O lectură dublă, adică o lectură ce poate adopta în paralel atât logica prospectivă, cât și cea retrospectivă a citirii, poate fi și prima lectură a unei opere.

Procesul lecturii nu poate fi realizat fără lizibilitate, o trăsătură indispensabilă care face trimitere la faptul că cea din urmă se bazează pe un paradox, adică, pentru a fi o operă literară citită, un text trebuie să fie și ușor de citit, dar și dificil în același timp. Discutând despre semnificația ei estetică, Matei Călinescu susține că o operă literară

trebuie să genereze un ansamblu de deprinderi. O operă literară trebuie să fie, în opinia cercetătorului, *aprehensibilă* din punct de vedere estetic de la prima lectură.

Importanța recitirii constă în adâncirea semnificațiilor desprinse din prima lectură, precum și reconfigurarea acestora. Discutând despre poezie, Michael Riffaterre susține faptul că aceasta trebuie citită de două ori: o dată pentru a o descifra, iar a doua oară trebuie să o supunem unei lecturi retroactive sau hermeneutice, cu scopul de a scoate la suprafață semnificațiile încifrate în versurile acestea.

După Michael Riffaterre, citirea și recitirea poeziei sunt „operații structural-semiotice pentru care dimensiunea timpului real este irelevantă”. Atât prima lectură, cât și cea de-a doua necesită același grad de atenție depusă. Între citire și recitare există această tensiune de care vorbește Matei Călinescu, folosindu-se de argumentele lui Ingarden și Roland Barthes.

Dacă citirea este văzută ca un fenomen naiv, primar, recitirea are rolul de a ne ajuta să o explicăm, să-i înțelegem pe deplin semnificațiile.

De reținut este faptul că niciun lector, om de știință nu poate epuiza toate semnificațiile unui text, întrucât acestea sunt infinite.

Bibliografie

Matei Călinescu, *A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii* (traducere din engleză de către Virgil Stanciu), Editura Humanitas, București, 2017.

Rolul activităților extrașcolare în viața micilor școlari

Prof.metodist Mirela Enache
Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea

Activitățile extrașcolare contribuie la dezvoltarea personalității armonioase a elevilor, pentru cultivarea înclinațiilor și aptitudinilor acestora de la cea mai fragedă vârstă, la organizarea rațională și plăcută a timpului liber.

Este de prim ordin rolul pe care-l are interesul și talentul profesorului de a atrage școlarii în asemenea activități și au menirea să amplifice efectele formative ale procesului de învățământ și să sporească zestrea de cunoștințe și abilități ale elevului în vederea reușitei integrării sociale.

Activitățile extrașcolare au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora, au o mare contribuție în dezvoltarea personalității elevului, deoarece implică în mod direct elevul prin personalitatea sa. Ele prezintă unele particularități prin care se deosebesc de activitățile din cadrul lecțiilor. Acestea se referă la conținutul activităților, durata lor, la metodele folosite și la formele de organizare a activităților.

Având un caracter atractiv, elevii participă, într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități. Alegerea din timp a materialului și ordonarea lui într-un repertoriu cu o temă centrală este o cerință importantă pentru orice fel de activitate extrașcolară.

Serbarea școlară reprezintă o modalitate eficientă a capacităților de vorbire și înclinațiilor artistice ale elevilor. Prin conținutul vehiculat al serbării, elevii culeg o bogăție de idei, impresii, trăiesc „autentic”, spontan și sincer situațiile redată.

Stimularea și educarea atenției și exersarea memoriei constituie obiective importante care se realizează prin intermediul serbării. Intervenția la momentul oportun, cu rolul pe care îl are de îndeplinit fiecare elev și susținută de raportul afectiv motivațional contribuie la mărirea stabilității

atenției, iar cu timpul sporește capacitatea rezistenței la efort. Lectura artistică, dansul, devin puternice stimulări ale sensibilității artistice. Valoarea estetică este sporită și de cadrul organizatoric – sala de festivități, un colț de natură (parcul sau grădina școlii) amenajate în chip sărbătoresc.

Contribuția elevului la pregătirea și organizarea unui spectacol artistic nu trebuie privită ca un scop în sine, ci prin prisma dorinței de a oferi ceva spectatorilor: distracție, înălțare sufletească, plăcere estetică, satisfacție – toate acestea îmbogățindu-le viața, făcând-o mai frumoasă, mai plină de sens. Este un succes extraordinar, o trăire minunată, când reușește să trezească o emoție în sufletul spectatorilor. Reușita spectacolului produce ecou în public, iar reacția promptă a sărbătorilor îi stimulează pe copii să dea tot ce sunt în stare. Serbarea la care se va face referire este una tematică în legătură cu sărbătorirea Sfințelor Sărbători de iarnă, dar și cu sărbătoarea Zilei de 8 Martie.

O dată cu sosirea anotimpului alb, ne adunăm cu toții, să ne bucurăm de Bradul de Crăciun, de cadourile lăsate de Moș Crăciun la poalele lui.

Pentru această activitate a fost ales materialul, a fost ordonat într-un montaj literar – muzical, „Într-o noapte, la Betleem”, și sceneta „Bradul credincios”. De asemenea, o dată cu sosirea primaverii ne adunăm, iarasi, cu toții, de 8 Martie pentru a celebra o zi specială, plină de frumusețe, sensibilitate și spirit feminin. Am celebrat această importantă zi printr-o serbare numită „La mulți ani, mămică mea dragă!” Cântecul și poeziile dedicate zilei de 8 martie și Zilei Mamei sunt pe buzele tuturor micuților. Cei mai mulți dintre ei se pregătesc pentru serbare: își învață poeziile, rolurile, cântecul și doresc, desigur, să fie cei mai buni. Iar pentru tine, mami, ce poate fi mai emoționant decât să-ți vezi micuțul la serbare recitând o poezie în care-ți spune cât de mult te iubește?

Pregătirea elevilor pentru serbare constituie un aspect tot atât de important ca și pregătirea pentru fiecare lecție în parte. Prin conținutul bogat și diversificat al programului pe care îl cuprinde serbarea școlară valorifică varietatea, preocuparea intereselor și gustul școlarilor. Ea evaluează talentul, munca și priceperea colectivului clasei și transformă în plăcere și satisfacție publică străduințele colectivului clasei și ale fiecărui elev în parte; Elevii au nevoie de acțiuni care să le lărgescă lumea lor spirituală, să le împlinească setea de cunoaștere, să le ofere prilejuri de a se emoționa puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-și forma

convingeri durabile.

Activitățile extrașcolare în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora.

Întregul lanț de manifestări organizate de școală și în afara ei, sub atenta și priceputa îndrumare a dascălului, aduc o importantă contribuție în formarea și educarea copiilor, în modelarea sufletelor acestora și are profunde implicații în viața spirituală a comunității, restabilind și întărind respectul acesteia față de școală și slujitorii ei.

Bibliografie:

Bunescu, G., Negreanu E. (coord.), (2005), Educația informală și mass-media, Institutul de Științe ale Educației, Teoria Educației

Cucoș, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2000

Popescu, G., (2007), Psihologia creativității, Ediția a III-a, Editura Fundației România de Măine, București

Revista invatamant primar, nr.2-3/2004, Editura Miniped

Fotografii din activitățile extrașcolare desfășurate:

Știm să navigăm responsabil pe net?

inf. Corina Simionescu
CCD "Simion Mehedinți" - Vrancea

Putem afirma cu certitudine că internetul ne-a schimbat viața: a revoluționat comunicarea, învățarea, achiziția de produse a devenit extrem de facilă, plata facturilor e la un click distanță și, nu în ultimul rând, suntem la curent cu știrile în timp real. Din perspectivă istorică, dacă în primele sale zile internetul era o rețea statică concepută pentru transferul unui număr relativ mic de octeți, în prezent beneficiem de un adevărat depozit de informații la conținutul cărora avem acces rapid. În plus, am devenit cu toții creatori de conținut, comentatori, editori...

Dezvoltarea Internetului în prezent este modelată preponderent de comunicații mobile instantanee. Internetul mobil este o nouă revoluție. Conectivitatea completă la internet prin intermediul smartphone-urilor și tabletelor duce la o realitate din ce în ce mai mobilă: nu suntem legați de niciun dispozitiv specific și totul este în cloud.

Dar cum navigăm pe Internet în condiții de siguranță?

Pe de o parte este necesară securizarea echipamentelor IT, a software-ului, a conexiunilor, pe de altă parte este foarte importantă luarea deciziilor corecte atunci când lucrăm online. O altă problemă cheie în legătură cu utilizarea Internetului este confidențialitatea. Utilizatorii de Internet devin mai sensibili la ideea conform căreia confidențialitatea este un lucru indispensabil în viața noastră.

Pentru a reduce riscurile atunci când lucrăm online este necesar să facem alegeri inteligente:

- **Înainte de a începe, actualizați-vă software-ul.** Exploatarea aplicațiilor de e-mail și navigare web este cea mai obișnuită modalitate în care hackerii și programele malware încearcă să obțină acces la dispozitive și informații. Protejați-vă înainte de a începe să navigați pe web asigurându-vă că sistemul dvs. de operare, browser-ul web, software-ul de securitate, plugin-urile browser-ului (cum ar fi produsele Java sau Adobe) și alte aplicații sunt actualizate. Protejați-vă browse-rul web și lăsați-l pe browser-ul dumneavoastră să vă protejeze ajustând setările pentru a funcționa într-un mod mult mai sigur. Unele funcționalități pot

fi limitate atunci când se utilizează cele mai sigure setări, dar oferă cea mai bună protecție împotriva conținutului rău intenționat. Majoritatea browser-elor web vă vor avertiza atunci când vă detectează vizitând un site web rău intenționat sau posibilitatea să fiți expus la conținut rău intenționat. Acordați atenție acestor avertismente - acestea vă pot ajuta să vă protejați de malware, furturi și furturi de identitate.

- **Folosiți un comportament sigur.** Utilizați următoarele sfaturi atunci când navigați pe web pentru a reduce semnificativ riscul de a fi victimă a infracțiunilor informatice:

- ✓ Utilizați parole puternice unice online (combinații de litere mari, litere mici și cifre).

- ✓ Descărcați numai fișiere și aplicații de pe site-urile web pe care aveți încredere, cum ar fi magazinele de aplicații oficiale sau organizații legitime precum banca dvs.

- ✓ Faceți o pauză și gândiți-vă cu atenție înainte de a face clic pe linkurile din e-mail, mesaje sau pe site-urile de rețele sociale. Nu faceți clic pe linkurile din mesaje dacă nu cunoașteți expeditorul sau dacă mesajul este neașteptat.

- ✓ Dacă nu recunoașteți sau nu aveți încredere în adresă, încercați să căutați termenii cheie relevanți într-un browser web. În acest fel puteți găsi articolul, videoclipul sau pagina web fără a face clic direct pe linkul suspect.

- ✓ Extindeți adresele URL scurtate pentru a verifica dacă acestea sunt în siguranță. URL-urile scurte sunt adesea utilizate în social media. Există o serie de servicii care creează legături scurte - cum ar fi goo.gl, bit.ly, tinyurl.com, ow.ly șiyoutu.be. Pentru a verifica dacă aceste legături sunt sigure, puteți utiliza o facilitare „extinde link” pentru a obține adresa URL originală dintr-un link scurtat, fără a fi nevoie să faceți clic pe destinație. Căutați un scurt expandator URL recomandat de software-ul dumneavoastră

antivirus sau de o companie de software de renume.

✓ Fiți atenți la ofertele care par prea bune pentru a fi adevărate. Renunțați la site-urile care vă solicită detalii personale sau bancare în schimbul banilor - acestea sunt escrocherii. Amintiți-vă, dacă vi se pare prea bine să fie adevărat, probabil este.

✓ Nu acceptați prietenia de la persoane pe care nu le cunoașteți pe rețelele de socializare - oamenii nu sunt întotdeauna cei care spun că sunt.

- **Când faceți cumpărături online:**

✓ Verificați dacă site-ul este de renume și are o politică de rambursare.

✓ Când efectuați plăți, verificați dacă utilizați o conexiune sigură. Adresa URL a paginii de plată va folosi „https” în loc de „http” și o pictogramă cu lacăt va fi afișată de browser-ul dvs.

✓ Dacă site-ul web pare suspect sau aveți îndoieli - nu continuați.

✓ Amenințările precum malware, phishing, furtul de identitate și alte tipuri de fraude și înșelătorii sunt un risc online.

✓ Programele malware pot fi livrate prin publicitate rău intenționată (cunoscută sub denumirea de malvertising). Utilizarea unui adblocker poate opri livrarea programelor malware prin browser. Unele browser-e includ o caracteristică Adblock în Setările lor din „Extensii”. Pentru ajutor suplimentar, căutați adblocker în ajutorul online sau în centrul de asistență pentru browser-ul dvs. web.

✓ Evitați să utilizați calculatoare

publice sau hotspoturi Wi-Fi pentru a accesa sau a furniza informații personale. Nu folosiți servicii bancare online și nu faceți plăți cu carduri de credit folosind calculatoare publice sau Wi-Fi.

- **Cookie-uri și securitate**

✓ Cookie-urile sunt mici fișiere text - fragmente de informații - lăsate pe computer de site-urile pe care le-ați vizitat, care le permit să „amintească” lucruri despre dumneavoastră.

✓ Site-urile web folosesc cookie-uri pentru a aduna informații despre vizitatorii lor. Cookie-urile pot fi de asemenea utilizate pentru a stoca preferințele și setările pentru anumite site-uri web - ceea ce înseamnă că experiența dumneavoastră poate fi personalizată în funcție de comportamentul din trecut.

✓ Din punct de vedere al securității, este puțin probabil ca cookie-urile să fie utilizate în mod rău împotriva dumneavoastră, deoarece sunt doar text citit de browser - nu conțin niciun cod care ar putea fi executat. Cu toate acestea, site-urile web pot să adune o mulțime de informații despre dumneavoastră și despre ceea ce faceți pe un site web folosind cookie-uri.

✓ Dacă aveți griji cu privire la modul în care acest lucru ar putea avea impact asupra vieții private, puteți lua în considerare ștergerea regulată a cookie-urilor de pe computer sau dispozitiv. Unele browser-e vă permit să le blocați cu totul. Rețineți însă că acest lucru ar putea afecta experiența dvs. pe unele site-uri.

Bibliografie

DALE CARNEGIE, BRENT COLE, Secretele succesului in era digitala, Editura Curtea Veche, 2019

CIPRIAN CEOBANU, Invatarea in mediul virtual. Ghid de utilizare a calculatorului in educatie, Editura Polirom, 2019

Contribuția jocului de mișcare la creșterea eficienței orelor de educație fizică

Prof. Lazăr Răzvan
Școala Gimnazială „Anghel Saligny” Focșani

Jocurile de mișcare constituie un mijloc important prin care se realizează o parte importantă din sarcinile ce revin educației fizice. Ele dezvoltă la elevi pe lângă bagajul mare de deprinderi motrice elementare, simțul colectivității, al inventivității și mai ales al cunoașterii. Prin aplicarea judicioasă a jocurilor există posibilitatea de a contribui în mare măsură la realizarea uneia din sarcinile educației și anume: de a forma din copil o ființă care să conviețuiască în armonie cu colegii săi, care să se comporte corect și civilizat. În cadrul jocurilor de mișcare, pe lângă însușirea și perfecționarea nenumăratelor deprinderi motrice de bază, elevul este nevoit să le aplice în situațiile mereu schimbătoare din teren, iar prezența elementului de întrecere în majoritatea cazurilor presupune eforturi pentru realizarea cu succes a acțiunilor, ceea ce permite atât dezvoltarea calităților motrice cât și a calităților morale și a voinței. Educația fizică fiind un proces pedagogic, învățătorului i se crează posibilitatea de a rezolva această problemă complexă, angajând deopotrivă, experiența, tactul, măiestria proprie cât și inițiativa, independența și responsabilitatea elevilor. Este cunoscut că noțiunile, trăsăturile caracteriale, deprinderile și atitudinile morale se formează într-un lung proces educativ. Învățătorului îi revine sarcina să urmărească atent comportamentul elevilor, manifestările acestora în cadrul activității și să intervină cu tact pentru soluționarea unor conflicte sau manifestări necorespunzătoare.

Datorită influenței multilaterale asupra întregii personalități a copilului jocurile de mișcare constituie unul dintre mijloacele de bază ale educației fizice. În cadrul activității de educație fizică, jocul de mișcare își aduce contribuția la realizarea următoarelor sarcini:

✎ formarea și consolidarea deprinderilor

motrice de bază

✎ dezvoltarea calităților motrice necesare în viață

✎ formarea unor cunoștințe utile, prin lărgirea sferei reprezentărilor despre lume

✎ dezvoltarea spiritului de colectivitate și a calităților morale și de viață

Prin particularitățile sale specifice, jocul de mișcare se deosebește de celelalte mijloace ale educației fizice datorită faptului că favorizează formarea și consolidarea simultană a deprinderilor motrice de bază (mers, alergare, săritură, aruncare și prindere), dezvoltarea calităților motrice (viteză, rezistență, forță și îndemânare), precum și a însușirilor și deprinderilor moral-volitive. Caracteristic jocurilor de mișcare este întrecerea, element ce sporește interesul elevilor pentru activitate, le mobilizează forțele și îi stimulează.

Jocul de mișcare poate fi folosit în toate momentele lecției, contribuind la realizarea obiectivului propus. Mai poate fi folosit și în celelalte forme prin care educația fizică este realizată în școală, în pauzele organizate, în excursii sau plimbări. Pentru ca jocul de mișcare să contribuie la îndeplinirea sarcinilor educației fizice este necesar să fie ales cu discernământ. Alegerea jocului se va face în funcție de:

sarcinile de realizat;

✎ locul jocului în lecție;

✎ particularitățile morfo-funcționale și psihice ale copiilor;

✎ nivelul dezvoltării și pregătirii fizice precum și starea de sănătate;

✎ condițiile materiale privind locul de desfășurare și inventarul de materiale;

✎ condițiile atmosferice;

Creșterea eficienței educației fizice se poate realiza prin folosirea jocurilor de mișcare și a ștafetelor dacă acestea sunt bine selecționate, organizate și conduse cu tact de către învățător. Produc o nivelare a diferențelor între elevii dotați fizic și motric și

cei mai puțin dotați și toți elevii pot contribui în egală măsură la succesul echipei, potențându-și încrederea în forțele proprii.

La clasa unde s-au folosit jocurile de mișcare în toate momentele lecției, pe tot parcursul anului școlar, s-a observat un real progres în ceea ce privește creșterea și dezvoltarea fizică a elevilor. Deși rolul determinant al acestei creșteri se pune de obicei pe seama factorilor interni, a condițiilor de viață și de mediu, acestea asociate cu practicarea jocurilor de mișcare și a ștafetelor duc la întărirea sănătății și la dezvoltarea corectă și armonioasă a organismului.

Prin joc se realizează mai ușor sarcinile lecției, se asigură densitatea ei, creând bună dispoziție. Activitățile în care se folosesc jocurile de mișcare sunt atractive și îndrăgite de copii, datorită caracterului emoțional pe care îl dă întrecerea.

Jocurile de mișcare își aduc contribuția la formarea capacităților organizatorice, de control și autocontrol prin angrenarea elevilor la amenajarea traseelor, pentru a scurta momentul organizatoric, iar prin folosirea unor ajutoare în desfășurarea întrecerilor sau chiar prin prezentarea celor necesare jocului li se lasă libertatea de a crea jocul. Desfășurarea sub formă de concurs, cu împărțirea pe echipe îi determină să se gândească atunci când

acționează nu numai la propria persoană ci și la ceilalți, la victoria propriei echipe dezvoltându-le astfel spiritul de colaborare. În joc se formează o serie de trăsături de caracter : respectul față de coechipieri și adversari, exigența, atitudinea corectă față de joc, combativitatea, inițiativa, sinceritatea, cinstea și modestia. Ele înlătură stări de apatie, momente de rutină, oboseală fizică sau nervoasă, supraefort fizic sau intelectual. În aceste situații, folosirea lor a dus la reechilibrarea stărilor emoționale, la relaxare, optimizare, revitalizare și refacere a forțelor fizice, intelectuale și morale.

Greutățile întâmpinate de elevi în jocurile ce au în componența lor sărituri de pe aparate sau peste aparate le dezvoltă voința, perseverența și atunci când aceste greutăți sunt învinse, încrederea în forțele proprii. Multor elevi, care nu sunt agreeți de colegi în jocurile desfășurate în pauze, jocurile de mișcare le redau încrederea în forțele proprii, îi mobilizează, obligându-i în același timp la o participare activă. Mai mult, pe unii elevi care la venirea la școală sunt total izolați, jocurile de mișcare îi ajută să stabilească relații de prietenie.

„Copiii sunt mugurii țării. Să-i învățăm de mici să iubească mișcarea în aer liber, să fie iuți, puternici și căliți, sub soarele fierbinte al țării noastre.” (Aurelia Stoicescu)

Bibliografia

Epuran Valentina – „Jocuri de mișcare” ,București , I.E.F.S. 1973

Zapletal Milos – „Mica enciclopedie a jocurilor” , București , Editura Sport –Turism , 1980

Necesitatea tratării diferențiate a elevilor în activitatea didactică

Prof. înv. primar, Spiridon Gabriela
Școala Gimnazială „Mareșal Al. Averescu” Adjud

În fiecare clasă se disting elevi capabili de performanță și respectiv elevi cu dificultăți de învățare. Realizarea unui învățământ de calitate presupune ca toți elevii, indiferent de mediul de proveniență și de nivelul dezvoltării intelectuale, să beneficieze de sprijin pentru a învăța și să fie încurajați în dezvoltarea lor.

Principiul de bază este că *nu există elevi buni și elevi slabi, ci există elevi buni la diferite lucruri*, motiv pentru care se impune ca elevii, pentru a avea succes, să fie tratați diferențiat, potrivit particularităților individuale.

Când învățarea se realizează într-un cadru formal se disting trei factori implicați: *elevii* cu aptitudinile, interesele lor de cunoaștere și stilul propriu de învățare, *cadrul didactic* cu competențele și autoritatea sa, *programa școlară*, cu structura, conținutul, mijloacele sale și caracterul de normativitate pedagogică.

Obținerea succesului la învățătură de către toți elevii necesită identificarea elevilor cu dificultăți de învățare, precum și a celor capabili de performanță, și elaborarea unor programe de instruire non-standardizate pentru fiecare categorie de elevi, în funcție de particularitățile lor.

În învățământul actual ar trebui să se acorde o mare atenție tratării diferențiate a elevilor, deoarece lipsa acesteia poate avea ca rezultat insuccesul, eșecul școlar, pentru că nu s-a produs acea adaptare a actului instructiv-educativ la cerințele și posibilitățile diferite ale elevilor dintr-un colectiv școlar.

Predarea diferențiată pornește de la ideea că nu toți elevii au același stil de învățare, același ritm de învățare, nu toți au aceleași cunostințe, aceeași capacitate de înțelegere și înaintare de la un obiectiv de învățare la altul, în același ritm. *“Elevii diferă din punct de vedere al aptitudinilor, al ritmului de învățare, al gradului de înțelegere a fenomenelor (unii aprofundează, alții sunt*

superficiali), a capacității de învățare, a rezultatelor obținute”. (Radu, I., 1998)

Diferențierea presupune un proces de predare diversificat, care ține cont de nevoile elevilor și de ritmul în care ei învață și astfel, diferențele dintre elevi ajung să fie studiate și să devină fundamentul construirii situațiilor de predare-învățare ulterioare. În acest caz, obiectivul principal al învățării, constă în utilizarea abilităților esențiale ale celor care învață pentru a pătrunde sensul și a înțelege concepte și principii cheie.

Cadrul didactic trebuie să faciliteze formarea la elevi a abilităților necesare pentru a deveni din ce în ce mai independenți în învățare, ținând cont de pregătirea, interesul și stilul lor de învățare.

O învățare diferențiată se fundamentează pe construirea unor demersuri educative care să fie elaborate numai după ce au fost identificate cauzele, motivele înregistrării rezultatelor foarte bune sau nereușitei, au fost stabilite modalități de organizare a elevilor în anumite momente ale lecțiilor – pe grupe de nivel, grupe de interes și grupe de metode – stiluri de învățare, au fost concepute sarcini de lucru diferențiate ca grad de dificultate și ca volum, a fost planificat sprijinul diferențiat al elevilor în funcție de categoria din care fac parte, a fost programată folosirea unor metode de învățare care să faciliteze participarea, să diminueze inhibiția, să permită valorizarea elevilor, diminuând timpul alocat învățării frontale în favoarea învățării prin cooperare, colaborare. Sunt organizate conținuturile în jurul scopurilor formulate de J. Delors: *“a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu ceilalți, a învăța să fii”* și sunt luate în considerare diversitatea culturală și atributele individuale ale copiilor din clasă.

Diferențierea impune crearea unui mediu de învățare care să asigure condiții ca elevii să lucreze împreună, să învețe cum să învețe, să-și acorde sprijin, să-și dezvolte

respectul față de sine și respectul față de ceilalți.

Pornind de la premisa că elevii reprezintă sursa cea mai importantă, este esențial să se încurajeze participarea și valorizarea resurselor acestora, astfel încât fiecare elev să poată arăta ceea ce știe, să poată înțelege nivelul la care a ajuns, ce este necesar să facă în continuare pentru a progresa în ritmul planificat.

Tratarea diferențiată înseamnă adaptarea învățământului la particularitățile individuale psihofizice ale copilului, influențarea instructiv-educativă a copilului potrivit particularităților sale, înlesnind prin aceasta descoperirea și cultivarea aptitudinilor, înclinațiilor, intereselor lui, pregătirea la nivelul posibilităților de care dispune, crearea unui cadru favorabil formării personalității.

Strategia de diferențiere a muncii cu elevii cuprinde: o selectare diferențiată a materialului ce trebuie prezentat și asimilat, a ponderii diferitelor momente ale lecției și chiar ale unui capitol în cadrul planificării anuale, ținând seama de nivelul clasei; o selectare diferențiată a obiectivelor, a scopului didactic urmărit; o selectare diferențiată a metodelor, mijloacelor și procedeeleor didactice; o selectare diferențiată a metodelor de evaluare și control.

Tratarea diferențiată a elevilor presupune un deosebit simț al observației și tact pedagogic. Învățătorul trebuie să îndrume pe fiecare elev, la timpul potrivit și cu mijloace adecvate, pentru a înlătura rămânerea în urmă la învățătura, a se evita eșecul școlar și a favoriza dezvoltarea corespunzătoare a fiecărui elev.

O preocupare majoră a fiecărui dascăl este cunoașterea reală a individualității elevilor cu care lucrează, fapt care conduce la o individualizare a acțiunilor pedagogice, la o tratare diferențiată a elevilor în funcție de posibilitățile și

înclinațiile lor.

Concepția științifică privitoare la tratarea individuală a elevilor constă în cunoașterea gradului de evoluție a diferitelor procese psihice, a gradului de dezvoltare, a tipului de inteligență caracteristică fiecărui copil, pentru a putea folosi mijloace adecvate în scopul dezvoltării la nivelul standardelor școlare.

Diferențierea se realizează prin modul de organizare a activității școlare, a activității didactice și prin metodologia didactică aplicată. Astfel, se disting patru moduri de organizare a activității:

- activitate colectivă, caracterizată prin transmiterea informației de la învățător către elevi;
- activitate pe grupe, în general omogene, constituite după un anumit criteriu;
- activitate pe echipe, grupe eterogene, constituite după preferința elevilor pentru o activitate;
- activitate individuală, independentă.

Diferențierea și individualizarea predării-învățării are la bază și principiul accesibilității cunoștințelor și deprinderilor. Acesta se realizează prin selecționarea și gradarea informațiilor științifice și a exercițiilor care conduc la formarea unor deprinderi.

Prin efort gradat, cu ajutorul și sub îndrumarea învățătorului, cunoștințele și deprinderile stabilite a fi dobândite prin obiective operaționale devin accesibile pentru elevii clasei respective, dacă li se activează potențialul intelectual real.

La baza proiectării activităților didactice ar trebui să stea diferențierea și individualizarea predării-învățării deoarece stimulează și dezvoltă învățarea activă, facilitează comunicarea, socializarea, relaționarea, colaborarea și favorizează înțelegerea, acceptarea și integrarea copiilor în colectiv.

Bibliografie:

1. Oprea, C.-L., - *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006
2. Radu, I., - *Învățământul diferențiat*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998

Profesorul în contemporaneitate

Prof. drd. Ana Maria Apostolie
Liceul Teoretic „Ioan Slavici” Panciu

MOTTO:

„Pe scurt, «profesorii buni» trebuie să fie mai buni, mai înțelegători, mai inteligenți, mai capabili decât majoritatea oamenilor. Pentru cei care acceptă aceste mituri, predatul înseamnă că ei trebuie să fie peste condiția umană fragilă și să demonstreze tot timpul imparțialitate, organizare, consecvență, empatie. Ei trebuie să fie, într-un cuvânt, virtuoși.”(1)

În lucrarea de față voi discuta despre condiția profesorului din sistemul de învățământ românesc, făcând distincția între profesorul ideal și cel actual, despre ce este menit să construiască în elevi sistemul de învățământ și o scurtă observație asupra programei de limbă și literatură română.

Profesorul ideal al oricărui sistem de învățământ este descris în *motto*-ul acestei lucrări: cea mai capabilă ființă umană din punct de vedere intelectual, cea mai bună din punct de vedere al relațiilor interumane. El este specialistul cu cele mai bune recomandări, cel mai bun din categoria sa, cu o înclinare spre obiectivitate și subiectivitate în același timp, un supra-om, care să îl modeleze pe elevul ideal. Desigur, în căutarea acestui profesor ideal, societatea și-a creat anumite mituri, în concordanță cu definiția de mai sus, sperând să influențeze astfel profesorii actuali sau viitori, de pretutindeni, să se conformeze și să își adapteze conduita profesională în direcția acestora. Thomas Gordon a identificat un număr de opt mituri general valabile, care constrâng cadrele didactice și care le pot dăuna în același mod în care le pot ajuta:

„Mitul 1. Profesorii buni sunt calmi, nu

se enervează și sunt mereu temperați. Nu-și pierd cumpătul, nu arată emoții puternice niciodată.

Mitul 2. Profesorii buni nu sunt părtinitori și nu au prejudecăți. Cei de culoare, caucazienii, hispanicii, copiii proști, copiii deștepți, fetele, băieții arată la fel pentru un profesor bun. Profesorii buni nu sunt rasiști sau misogini.

Mitul 3. Profesorii buni pot să își ascundă adevăratele sentimente față de elevi.

Mitul 4. Profesorii buni au același grad de acceptare față de toți elevii. Ei nu au niciodată elevi preferați.

Mitul 5. Profesorii buni creează un mediu de învățare stimulant, liber și, în același timp, mereu liniștit și ordonat.

Mitul 6. Profesorii buni, în primul rând, sunt consecvenți. Nu manifestă schimbări bruște, nu sunt părtinitori, nu uită, nu fac greșeli.

Mitul 7. Profesorii buni știu toate răspunsurile. Sunt mai inteligenți decât elevii.

Mitul 8. Profesorii buni se sprijină unii pe ceilalți. Ei fac «front comun» față de elevi indiferent de sentimente personale, de valori sau de convingeri.”(2)

1. Thomas Gordon, Noel Burch, *Profesorul eficient: programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii*. Traducere din limba engleză de Ioan Sava. București: Editura Trei, 2011, p. 42.

2. *Ibidem*.

Aceste lucruri le sunt inoculate profesorilor debutanți actuali și celor care își propun să urmeze o carieră în sistemul de învățământ, dar și elevilor și părinților acestora. Miturile îi pot ajuta pe profesorii actuali în măsura în care aceștia vor înțelege faptul că existența unui sistem de valori al fiecăruia este cea mai importantă lecție pe care o pot preda elevilor: toleranță, acceptare, profesionalism, răbdare etc. Mai mult, distanța despre care se vorbește în lista de mituri întocmită de Thomas Gordon este un fals prieten al profesorului ideal. Pentru o comunicare eficientă, o relație sănătoasă și o transmitere adecvată a cunoștințelor de la profesor către elev este necesară empatia. Aceleași mituri pot construi limitări în perspectivele profesorilor actuali, care vor vedea, treptat, că nu pot îndeplini toate aceste cerințe ale societății în timp ce se bucură de actul predării. Astfel, vor fi dezamăgiți și își vor pierde entuziasmul inițial, considerând că nu sunt potriviți pentru o carieră didactică, că nu au fost pregătiți îndeajuns pentru realitatea din orice școală, că elevii nu sunt la fel de pregătiți ca cei din generațiile anterioare sau că sistemul nu îi ajută și nu îi sprijină în eforturile lor de a preda într-o manieră adecvată și contemporană.

Profesorul actual și cel ideal au un model după care se ghidează. O persoană reală, pe care o cunosc personal și care le-a schimbat percepția asupra lumii, convingerile, modul de trai, sistemul de valori, comportamentul etc. Orice elev și adolescent are un astfel de model și majoritatea caută inspirația în persoana unuia dintre profesorii avuți la clasă, pe care

încearcă să îl imite în vestimentație, limbaj, grafie, gestică etc. Acesta este modul natural de construire a personalității. Profesorii încearcă să se ridice la nivelul așteptărilor elevilor, în timp ce elevii încearcă să se ridice la nivelul așteptărilor profesorilor preferați.

Scopul sistemului de învățământ poate fi desprins din funcțiile pe care acesta le îndeplinește la nivel mondial, pentru toți locuitorii: „*funcția socială, ce vizează integrarea în ordinea socială a indivizilor și modelarea conduitelor specific umane; funcția economică, ce presupune pregătirea pentru o profesiune a persoanelor; funcția culturală, orientată spre achiziționarea unui bagaj cultural determinat istoric; funcția pedagogică, ce are în vedere formarea unor persoane autonome și responsabile, capabile de autodeterminare și învățare permanentă.*”⁽³⁾ Acesta modelează ființele umane și asigură evoluția rasei pe o perioadă îndelungată, deși rezultatele pregătirii fiecărui individ în parte pot apărea la o mare distanță temporală față de investirea cu informații a acestuia. Evoluția pe care ne dorim să o accentuăm își are originile în organizațiile școlare și în sistemul de valori al acestora. Valorile școlii sunt impuse individual de către fiecare școală în parte membrilor organizației școlare. Acestea păstrează școala într-un cadru cultural și îi dau importanță în rândul locuitorilor. Emil Păun este de părere că cele mai importante valori ar putea fi, într-o ordine neierarhică, următoarele:

- „*orientarea spre acțiune, bazată pe o structurare și o ierarhizare adecvată a scopurilor, obiectivelor și priorităților;*
- *orientarea spre «client», îndeosebi spre actorii actului pedagogic – profesori și elevi;*
- *accentuarea acțiunilor de colaborare între toți membrii organizației;*
- *cultivarea competiției, bazată pe recunoașterea succesului academic al profesorilor și elevilor;*
- *stimularea și susținerea autoperfecționării și autodezvoltării,*

3. Constantin Cucos (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*. Ediția a treia, revăzută și adăugită. Cuvânt înainte de Prof. Univ. Dr. Constantin Cucos. Iași: Polirom, 2009, p. 20.

prin formarea «conștiinței de sine» a școlii;

- creșterea responsabilității școlii, a profesorilor, pentru calitatea rezultatelor;
- conducerea participativă;
- valorizarea părinților și a comunității locale ca parteneri ai școlii.”(4)

Această listă relevă faptul că școala ca organizație este orientată spre dezvoltare și își atinge scopurile cu ajutorul comunității locale. Școala este văzută de acesta ca fiind o componentă de bază a culturii societății moderne, indispensabilă oricărei comunități și culturi, dar și indivizilor, fiecăruia în parte. Valorile îi dau importanță școlii, o transformă într-o organizație cu principii, stabilă și morală, acestea fiind apreciate de comunitatea locală, stabilind ritmul de evoluție.

Sistemul de învățământ românesc oscilează în prezent între tradițional și modern, între vechile metode și cele noi, considerând ori că cel mai bun mod de a preda și de a învăța un anumit volum de informații este cel perpetuat de generații, ori că metodele noi se pliază mult mai bine și mai ușor pe cerințele elevilor și pe nivelul acestora de inteligență.

Mutarea accentului de pe învățământul tradițional pe învățământul bazat pe metode moderne provoacă deseori contradicții și bulversări. Consider că cel mai bun învățământ pentru societatea românească actuală este un melanj de învățământ tradițional și modern, fără nicio predilecție pentru unul sau celălalt. Prin cel tradițional se poate preda într-un ritm mai

alert, în cazurile în care acest lucru este necesar, se poate recâștiga controlul asupra unei clase de elevi și se poate reinstaura ordinea în rândurile lor și în cunoștințele și informațiile deținute. Pe de altă parte, prin învățământul care recurge la metode moderne de predare-învățare se poate crea o legătură durabilă și transparentă între profesor și clasa de elevi, care duce la o înțelegere mult mai profundă a informațiilor, la diferențiere, individualitate, la interdependență și la satisfacție de ambele părți ale procesului. Consider că doar o îmbinare a celor două poate avea un rezultat fructuos, care să ajute și să dezvolte societatea românească.

Profesorul actual trebuie să echilibreze balanța care înclină spre profesorul ideal sau spre profesorul tradițional/ modern și să găsească metoda adecvată de predare-învățare pentru fiecare clasă de elevi în parte, fără să se teamă de stereotipuri, gândindu-se la cele mai potrivite conținuturi pentru elevi. Pentru ca profesorul să poată face acest lucru este necesar ca scopul sistemului de învățământ să i se alinieze, ca valorile pe care acesta vrea să le transmită să fie sustenabile în timpul orelor de curs și să se plezească asupra personalității distincte a fiecărui elev în parte. În plus, este necesar ca sistemul de învățământ să acorde o mai mare atenție finalităților actului de învățare și să ajute la construirea unei societăți coerente și bine pregătite din punct de vedere profesional.

4. Emil Păun, *Școala, abordare sociopedagogică*. Iași: Polirom, 1999, p. 90.

Bibliografie:

- 1.***, *Limba și literatura română: perspective didactice*. București: Editura Universității din București, 2005.
2. Andronache, Daniel, *Proiectarea curriculară centrată pe competențe: perspective analitice și investigative*. București: Editura Universității din București, 2014.
3. Crișan, Alina Narcisa, *Strategii curriculare în învățământul universitar*. Cuvânt înainte de Stelian Brad. Iași: Institutul European, 2013.
4. Cucoș, Constantin (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*. Ediția a treia, revăzută și adăugită. Cuvânt înainte de Prof. Univ. Dr. Constantin Cucoș. Iași: Polirom, 2009.
5. Gordon, Thomas; Burch, Noel, *Profesorul eficient: programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii*. Traducere din limba engleză de Ioan Sava. București: Editura Trei, 2011.
6. Pavelescu, Marilena, *Metodica predării limbii și literaturii române: ghid pentru susținerea examenelor de definitivare și de acordare a gradelor didactice*. Prefață de Prof. Univ. Dr. H. Georgescu. Postfață de Prof. Univ. Dr. Petre Gheorghe Bârlea. București: Corint, 2010.
7. Păun, Emil, *Școala, abordare sociopedagogică*. Iași: Polirom, 1999.
8. Păunescu, Mihai; Vlăsceanu, Lazăr; Miroiu, Adrian (coord.), *Calitatea învățământului superior din România: o analiză instituțională a tendințelor actuale*. Iași: Polirom, 2011.

Ziua cărții și a slujitorilor ei

Prof. bibliotecar Popescu Ana-Luiza
Colegiul Național "Al.I. Cuza", Focșani

Ziua de 23 aprilie - Ziua bibliotecarului - devine tot mai mult un prilej de bucurie și relaxare. E acum una dintre cele mai bune ocazii să facem schimb de idei, să ascultăm opinii, totul în numele (și pentru interesul) celor care slujesc în bibliotecile publice, instituții de informare și documentare culturală, instituții ce se regăsesc tot mai mult în topul cultural local. Este ziua în care acești umili amfitrioni ai fiecărui volum își bucură sufletul alături de semenii, își împărtășesc reușitele, care în această zi de sărbătoare prind strălucire. Și, bineînțeles că această zi nu poate fi sărbătorită mai potrivit decât alături de carte, "Cartea noastră cea de toate zilele!", bibliotecarul devenind și de această dată punte de legătură între autor și cititor. Bibliotecarul este un om de cultură și un cercetător. Meseria de bibliotecar este frumoasă dar complexă, presupune un permanent contact cu publicul și cu non publicul, pretinde și o permanentă autoperfecționare, o mare capacitate de deschidere spre nou, receptivitate și o minte ascuțită, capabilă să perceapă psihologii. Meseria de bibliotecar este pe zi ce trece tot mai greu de definit, pentru că pe zi ce trece, își schimbă tot mai

mult imaginea, iese din tiparele ei de altădată. Să ne amintim de bibliotecarul medieval, care era cu mare frică de Dumnezeu și cu mare dragoste de carte; dar avea în primul rând menirea să adune, să alcătuiască colecții rare; sau bibliotecarul renesanțist care era iubitor de cărți, chiar maniac, dar și o adevărată personalitate științifică; însă bibliotecarul modern este cel specialist, cu respect pentru utilizatori, specialist în știința informării, în stocarea, selectarea și accesarea resurselor informaționale, mereu în slujba comunității. Bibliotecarul este un personaj democratic, cu o mentalitate nouă și sănătoasă, demnă de toată lauda. Cu toate acestea, în societate el încă n-a biruit pe deplin. Mai trebuie să lupte! Probabil nu-i întâmplătoare alegerea zilei de 23 aprilie, de sărbătoarea Sf. Mare Mucenic Gheorghe, sfântul biruinței, ca zi de sărbătoare a acestui simplu și adesea neobservat slujbaș, care „Din rafturi cheamă nume de-nțelepți/ să-ți dăruiască minții tale harul, când nu vei ști spre care să te-ndrești/ Va ști prietenul – bibliotecarul.”

La mulți ani dragi colegi!

Dezvoltarea creativității elevilor prin lecțiile de arte vizuale și abilități practice

prof. învă. primar Carmen Zară
Școala Gimnazială Nr. 3 – Focșani

Abstract: În micile lui compoziții, simple la început, uneori deformând realitatea, copilul „povestește” prin intermediul celor învățate, impresiile lui. Chiar dacă desenele nu sunt fidele realității, ele sugerează trăiri, emoții, gânduri. Scopul educatorului este ca, utilizând un evantai metodologic bogat și distractiv, să le trezească curiozitatea, să le stimuleze încrederea în forțele proprii, să le formeze capacitatea de a exprima prin creații artistice viața lor interioară.

Cuvinte cheie: compoziție plastică, creativitate, strategii didactice interactive, implicare, colaborare

Prin **creativitate** se înțelege capacitatea sau aptitudinea de a realiza ceva original, de a modela experiența în forme noi și diferite, „*de a percepe mediul în mod plastic și de a comunica altora experiența unică rezultată*” (I. Taylor). Este procesul prin care se focalizează întreaga personalitate a individului.

Se spune că fiecare copil descoperă o lume cu tonalitate proprie și, dacă vrem ca un lucru sau un fenomen să se întipărească exact și trainic în mintea copilului, trebuie să organizăm cât mai multe activități în marele laborator al creației – natura:

„Te-a salutat cumva, o vrăbiuță în drum spre școală?

Ți-a șoptit cumva, la ureche vântul?

Te-a mângâiat cumva, o rază de soare?

Ți s-a prins cumva, un nor în păr?

Ți-a clipit din ochii lui verzi, un pomișor?

Dacă nimic din toate acestea nu s-au întâmplat, fie tu erai cam somnoros, fie natura nu se trezise încă.” (exercițiu cu rol de stimulare a creativității)

Activitățile artistico-plastice oferă educatorilor posibilitatea de a descoperi rapid și eficient componentele personalității

elevilor. De-a lungul activității mele didactice am observat că atunci când colorează, când pictează, când folosește culoarea, hârtia, lipiciul sau plastilina, copilului i se formează răbdarea, îndemânarea, simțul estetic, trăsături care îi vor împlini personalitatea și, chiar dacă nu va ajunge artist, va avea viața sufletească mai bogată, va fi mai sensibil, mai fericit. De asemenea, am mai observat și faptul că nu toți elevii erau atrași de orele de educație artistico-plastică, fapt ce m-a determinat să modific demersul didactic. Astfel pornind de la lucrarea *Teoria inteligențelor multiple* a lui Howard Gardner, am căutat să identific în fiecare elev profilul de inteligență dominantă. Am proiectat și desfășurat apoi activități și lecții în care am utilizat strategii didactice de diferențiere, individualizare și dezvoltare a fiecărui tip de inteligență.

Am folosit alături de metodele tradiționale metodele activ-participative utilizate sub forma jocurilor didactice, în scopul dezvoltării gândirii și imaginației copiilor, a potențialului creativ al acestora.

În desfășurarea jocurilor propuse școlarii trebuie să-și pună în valoare cunoștințele de literatură, științe, geografie, istorie, ba mai mult, să facă conexiuni interdisciplinare între cunoștințele teoretice menționate și tehnicile de lucru de la

educația plastică.

Pentru a nu interveni plictiseala, în desfășurarea activităților am folosit diferite forme de organizare: în perechi, pe grupe câte patru, individual.

Iată câteva astfel de jocuri:

1. Lumea poveștilor ilustrate

Motto: „Cusurul omului obișnuit este că nu are suficientă încredere în sine ca să creeze și abandonează ideile.” (N. V. Peale)

Obiective: - să compună o poveste cât mai interesantă;

- să illustreze scene mai importante din poveste;

Mod de desfășurare: activitate pe grupe;

Elevii sunt grupați câte 4. Fiecare echipă își alege titlul poveștii și cele trei personaje. Fiecare elev alege o scenă din poveste pe care urmează să o deseneze. La sfârșitul orei așază scenele una lângă alta, iar un reprezentant din fiecare echipă spune povestea.

Recomandări:

- încercați să ilustrați o poveste cât mai interesantă sau hazlie;

- puteți să vă inspirați din poveștile cunoscute și să le modificați, sau să inventați voi o poveste.

Lucrările realizate au fost surprinzătoare. O multitudine de detalii meticuloase selecționate și combinate s-au regăsit pe planșele copiilor. Elevii nu numai că au creat povești interesante, pe care le-au prezentat la sfârșitul orei, dar s-au și străduit să illustreze scene cât mai importante din poveste.

2. Penel cel creativ

Motto: „Originalitatea nu constă în a spune ceea ce nimeni nu a spus până atunci, ci de a spune exact ceea ce crezi tu însuși.” (James Stephens)

Obiective:

- să illustreze versurile selectate dintr-o poezie;

- să redea prin desen idei și sentimente desprinse din versurile citite;

- să asocieze versurile cu lucrări realizate de elevi.

Mod de desfășurare: activitate individuală

Într-un săculeț sunt puse bilețele pe care sunt scrise fragmente din diferite

poezii. Fiecare elev scoate câte un bilețel și citește versurile scrise. Sarcina fiecăruia este de a ilustra într-un mod original versurile respective. În final bilețelele cu versuri sunt puse înapoi în săculeț. Toate lucrările vor fi expuse, învățătorul citește versurile de pe fiecare bilețel și elevii recunosc lucrările care le ilustrează.

Recomandări: citiți cu atenție versurile extrase din săculeț, iar dacă sunt cuvinte pe care nu le înțelegeți, puteți cere explicații.

La sfârșitul orei, utilizându-se *Turul galeriei*, lucrările au fost privite cu atenție, bilețelele citite din nou, la întâmplare, elevii asociind fragmentul cu planșa potrivită.

3. Continuați la semnal!

Motto: „Scânteia strălucitoare a unui gând născut într-un creier aprinde una similară în alt creier.” (Th. Carlyle)

Obiective:

- să illustreze o temă la alegere;

- să se adapteze rapid la o situație nouă.

Mod de desfășurare: activitate pe grupe

Elevii, grupați câte patru, au fiecare o foaie de desen. Scriu titlul lucrării pe care vor să o realizeze în colțul din dreapta, sus. La semnalul dat de învățătoare încep să deseneze. Semnalul poate fi verbal sau produs de un anumit obiect (fluier). După un timp (aproximativ 15 minute), elevii aud din nou semnalul și dau foaia colegului din dreapta. Fiecare elev privește desenul început și continuă lucrarea adăugând noi elemente. Lucrarea trece astfel pe la fiecare elev din echipă și ajunge în final la cel de la care a pornit inițial. La final, organizându-se *Turul galeriei*, elevii analizează lucrările create. Tot atunci membrii echipelor prezintă mulțumirile sau nemulțumirile referitoare la modul cum au fost realizate lucrările.

Recomandări:

- nu ștergeți ceea ce au desenat colegii voștri, chiar dacă, poate nu e pe placul vostru;

- încercați să completați lucrarea cât mai frumos și interesant;

- țineți cont de titlul lucrării.

Lucrările prezentate la sfârșitul orei s-au dovedit a fi armonios încheiate. Elevii au fost implicați în activități de grup în scopul de a-i stimula în a se folosi de ideile altora, de a porni de la o imagine creată de cineva

pentru a obține o imagine mai bună. Prin aceste activități artistico-plastice elevii nu vor deveni pictori, dar își vor dezvolta potențialul creativ.

1. Lanțul întâmplărilor

Motto: „*Inspirați-vă de la natură; este un izvor inepuizabil de idei.*” (M. Rocco)

Obiective: - să compună o scenă în care apare ca personaj o fetiță/un băiat într-o anumită ipostază;

- să ordoneze scenele realizate de colegii de grupă, alcătuind o poveste pe baza lor.

Mod de desfășurare: activitate pe grupe

Se formează echipe de câte 4-5 elevi. Fiecare echipă primește câte patru cartonașe cu silueta unei fetițe sau, pentru diversificare, a unui băiat. Elevii lipesc/conturează după șablon cartonașele pe foaie, apoi completează tabloul după cum doresc. Ipotezele fetiței/ băiețelului de pe cartonaș sunt diferite: stând în picioare, alergând, plângând, râzând, culegând flori, cu fața, cu spatele etc. tocmai pentru a stimula creativitatea copiilor. Mai mult, elevii au și sarcina de a crea o poveste pornind de la scenele realizate, ordonate corespunzător, poveste pe care o vor prezenta la sfârșitul orei.

Recomandări: încercați să nu vă gândiți la o poveste cunoscută, inventați voi una nouă.

Rezultatele au fost interesante: elevii s-au străduit să inventeze povești noi, dar și să surprindă în imagini momentele principale ale subiectului.

Așadar, activitățile desfășurate pe grupe au menirea de a crea o atmosferă permisivă, care să-i elibereze pe copii de tensiuni și de teama de a nu greși. Favorizează comunicarea, consultarea, conlucrarea în spirit camaradesc. Elevii dobândesc capacitatea de a asculta și de a se face ascultați, de a-și face cunoscute propriile opinii, acceptând totodată și

părerile celorlalți. Într-o astfel de atmosferă activă și favorabilă colaborării, chiar și copiii cu tendințe de pasivitate, neobișnuiți cu efortul intelectual întră treptat în procesul de creare.

Activitățile artistico-plastice desfășurate într-un cadru adecvat, bine regizate, formează elevilor un comportament ce le permite să se adapteze cu succes cerințelor școlare. Stimulează colericul spre echilibru și liniște, sanguinului îi temperează fluctuațiile, flegmaticului îi învinge monotonia și încetineala ce îl caracterizează, iar melancolicului îi dotează tonusul pentru a fi capabil de efort prelungit.

Prevăzătorul poate fi silit să devină îndrăzneț, neastâmpăratul să fie chibzuit, cel cu voință slabă să manifeste perseverență, încăpățânatul să devină apt pentru acomodare.

Prin desen, pictură, modelaj copilul de vârstă primară se identifică cu personajele întâlnite în textele literare prezentate în lecțiile de limba română și își însușește concepte, idei, comportamente dezirabile.

Frumusețea spațiului geografic, dată și de echilibrul formelor de relief, despre care află în lecțiile de geografie, cultivă în mare măsură grija și respectul față de mediul înconjurător. Faptele de eroism ale înaintașilor prezentate în lecțiile de istorie generează în sufletele elevilor valori morale specifice.

În concluzie, învățătorul trebuie să-i conducă pe elevi în activitatea creatoare respectând pornirea lor firească și învățându-i să facă cu artă tot ceea ce este rezultatul mâinii lor, „*căci fără imaginație spiritul ar muri, florile s-ar vesteji de dorul lui, iar natura supărată s-ar muta pe o altă planetă, acolo unde există povești*” (A. Munteanu).

Bibliografie:

1. Călin, M., (2006), *Educarea creativității*, București: Ed. All
2. Carp, M. (coordonator volum), (2011), *Creativitate în educație*, Timișoara: Ed. Raegis
3. Drăghicescu, S., (2007), *Educație plastică* (Ghid metodic pentru clasele I-IV), București: Ed. Aramis
4. Oprea, Crenguța, (2008), *Strategii didactice interactive*, București: E.D.P.R.A.
5. Rotaru, M., Dumbravă, M., (2009), *Educația plastică în învățământul primar* (sugestii metodice pentru învățători), Craiova: Ed. Gheorghe -Cârțu Alexandru

Studiu comparativ între metodele tradiționale și moderne utilizate în procesul de predare - învățare

Profesor metodist NICOLETA MICU
Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea

Semnificația originară a cuvântului metodă, provenit din grecescul *methodos* (odos= cale, drum și metha = către, spre), înseamnă „cale care duce spre” aflarea adevărului; „cale de urmat” în descoperirea adevărului; un mod de urmărire, de cercetare a unui lucru, de căutare, de explorare a unui fenomen obiectiv în vederea aflării adevărului; drum de parcurs în vederea atingerii unui scop, a obținerii unui rezultat determinat.

Pentru profesor, metoda reprezintă o cale de organizare și conducere a activității de cunoaștere (învățare) a elevului; o cale de conducere înspre construcția cunoașterii individuale a acestuia; un instrument didactic cu ajutorul căruia îi determină pe școlari la un demers de asimilare activă a unor noi cunoștințe și forme comportamentale, de stimulare a dezvoltării forțelor lor cognitive, intelectuale.

Pentru elev, metoda înseamnă drumul pe care îl parcurge de la necunoaștere la cunoaștere; calea îl conduce de la o cunoaștere mai puțin profundă la una mai adâncă. Metoda apare ca un instrument de muncă ce-l plasează într-o situație de ucenicie, de persoană care întreprinde o acțiune de căutarea a adevărului, de redescoperire a unor adevăruri noi pentru el, cunoscute deja de către umanitate; se prezintă ca o modalitate de asimilare activă a unui sistem de noi cunoștințe, priceperi și deprinderi, de dezvoltare a potențialităților sale de cunoaștere și de acțiune.

În accepțiune modernă, metoda reprezintă o modalitate pe care profesorul o urmează pentru a-i face pe elevi să găsească singuri calea proprie de urmat în redescoperirea adevărilor sale, în găsirea soluțiilor necesare rezolvării problemelor teoretice și practice cu care ei se confruntă în procesul învățării.

Din perspectivă structurală și funcțională, metoda este considerată a fi un ansamblu organizat de procedee sau moduri de realizare practică a operațiilor care stau la baza acțiunii; o înlănțuire de procedee care conduc în mod programat și eficace la realizarea scopurilor sau obiectivelor propuse.

Procedeele sunt definite ca tehnici mai limitate de acțiune, niște detalii sau componente particulare în cadrul metodei. Metoda didactică este folosită cu următoarele funcții: cognitivă, formativ - educativă, motivațională, instrumentală și normativă, de optimizare a acțiunii.

Așadar, metoda este un instrument de realizare cât mai deplină a obiectivelor și sarcinilor de predare prestabilite. Obiectivele sunt descrise în termenii unor acțiuni vizibile (observabile), măsurabile (testabile prin elemente de performanță), iar analiza sarcinilor de învățare este legată de analiza comportamentelor și a produsului final al acestora (performanțelor): a identifica, a denumi, a clasifica, a descrie, a rezolva, a diferenția, a distinge, a enumera, a explica, a demonstra, a compara, a reda, a recunoaște, a interpreta, a concretiza, a construi, a preciza, a defini, a forma deprinderea unei operații. În realizarea procesului instructiv-educativ, profesorul alege metodele și în funcție de organizarea activității școlare: în formă frontală, colectivă, în echipe, individuală sau combinatorie.

Ioan Cerghit afirmă în lucrarea *Metode de învățământ*, că „dușmanul profesorului nu este metoda nepotrivită, ci automatizarea metodei bune.” Căutarea metodei celei mai bune trebuie înlocuită cu căutarea unor căi de interacțiune având ca obiectiv o predare și o învățare cât mai reală. Se impune utilizarea unei categorii cât mai mari de metode de predare care să valorifice

potențialul elevilor.

Metodele tradiționale sunt metode care au în comun ideea că a preda înseamnă a transmite un volum de cunoștințe de la un știutor, profesorul, la un neștiutor, elevul. Acestea sunt numite în literatura de specialitate și metode pasive, expositive.

Metodele activ-participative se conduc după ideea constructivismului operatoriu al învățării. Conform acesteia, elevul este implicat într-un efort constructiv de gândire și de cunoaștere. Elevul se implică cu toate resursele posibile în actul învățării, interiorizează cunoașterea. Din aceasta categorie fac parte, prin excelență, și metodele euristice, și cele bazate pe acțiunea practică. „Activ” este elevul care gândește, care depune un efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mintală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe. Se apreciază că numai atingerea unui asemenea grad de încordare mintală și de tensiune afectiv-emoțională este în măsură să transforme „subiectul” învățării într-un factor al propriei dezvoltări, pregătit pentru a gândi și a acționa în chip creator.

Literatura de specialitate oferă o imagine fidelă asupra antitezei care se creează între metodele tradiționale și cele moderne utilizate în predare. Metodele tradiționale au următoarele însușiri:

- accentuează însușirea conținutului și vizează latura informativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii, ca urmare comunicarea este unidirecțională;

reacțională;

- sunt predominant comunicative;
- sunt orientate spre produsul final, iar evaluarea nu este decât o reproducere a cunoștințelor;
- stimulează competiția și motivația extrinsecă pentru învățare;

Metodele moderne se caracterizează prin următoarele:

- acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor și vizează latura formativă a educației;
- au în centrul activității de învățare elevul care devine subiect al procesului educațional;
- sunt axate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire;
- încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă;
- cresc motivația intrinsecă;
- relația profesor-elev este democratică și are la bază respectul și colaborarea.

Din toate cele menționate rezultă faptul că profesorul trebuie să coopereze cu elevii, să devină un model real de integrare socio-profesională și educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale și să asigure un învățământ de calitate. Reconsiderarea relației autoritate-libertate, orientarea prioritar spre elev, spre obiectivele formativ-educative au generat și o altă alternativă în sistemul concepțiilor educaționale - perspectiva umanistă asupra educației. Excesul de control dăunează conduitei firești, valorile morale trebuie să joace un rol mai important, omul trebuie format pentru schimbare, afirmarea sa trebuie să fie liberă.

BIBLIOGRAFIE

CERGHIT, I. (coord.), *Prelegeri pedagogice*, Ed. Polirom, Iași, 2001

CERGHIT, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom Iași 2006

EFTENIE, Nicolae, *Introducere în metodica studierii limbii și literaturii române*, Pitești, Ed. Paralela 45, 2008

GOIA, Vistian, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002.

Jinga Ioan, Elena Istrate, *Manual de pedagogie*, București, Editura „BicAll”, 2006

PARFENE, Constantin, *Metodica studierii limbii și literaturii în școală. Ghid teoretico-aplicativ*, Iași, Ed. Polirom, 1999

Perioada interbelică a fost și rămâne un punct de reper pentru orice persoană interesată de istoria literaturii române. Nume precum Mircea Eliade, Liviu Rebreanu, Camil Petrescu, George Călinescu sunt clasice. Însă există încă valori interbelice puțin cunoscute. Din această categorie fac parte trei frați, o situație rară în „cetatea literelor”: Haig, Arșavir și Jeni Acterian. Chiar dacă destinul a fost potrivit, cei trei uimesc prin inteligență, cultură, efervescență, deschidere spre nou, trăsături ale unei generații scilicitoare în istoria literaturii naționale. Niciunul dintre cei trei frați nu a reușit să scrie foarte mult, dar „într-o generație strălucită, puținătatea operei nu înseamnă loc mărginaș, periferic.” (Mircea Zăciu, în postfața la **Privilegiați și năpăstuiți**, scrisă de Arșavir Acterian).

De origine armeană, ei locuiesc o parte a copilăriei în Constanța, apoi familia se mută în București. Primul dintre ei, Haig Acterian, se naște la 4 martie 1904 (conform informațiilor date de Arșavir Acterian). Scriitor și om de teatru, își propune înnoirea teatrului românesc, în acest scop pleacă în 1929 la studii la Viena și Berlin. Ca scriitor debutează cu versuri (sub pseudonimul Mihail) în revista „Vlăstarul” (1925), unde figura printre redactori. În anul 1940 este numit director al Teatrului Național, dar devierea ideologică spre grupările de dreapta are drept consecință arestarea sa în 1941 și condamnarea la 12 ani de închisoare. El este trimis pe front pentru „reabilitare” unde moare în 1943.

Un cuvânt- cheie prezent în scrierile celor trei frați este „mister”. Fiecare, în felul propriu, a încercat să elucideze misterul existenței personale prin intermediul scrisului. Haig o face în volumul **Agonia** (1929) și în placheta **Urmare** (1936). Centrul preocupărilor sale îl reprezintă teatrul. În publicațiile vremii apar numeroase articole în care Haig Acterian pune în discuție noțiuni precum tragicul, valoare

artistică, originalitate în artă, stil: „Forma”, „Absolut și artă”, „Subiectiv și artă”, „Stil și teatru”, Răstălmăcire sau originalitate în artă”, „Valori artistice”. El are meritul de a fi scris prima monografie de la noi despre Shakespeare sub influența lui Edward Gordon Graig. O altă monografie o dedică lui Molière. Această carte este finalizată în timpul detenției la Lugoj, fiind și ultima operă a lui Haig Acterian.

Arșavir Acterian, născut la 18 septembrie 1907, este cel mai longeviv dintre frați și cel care se ocupă de publicarea scrierilor acestora. Avocat, jurnalist și scriitor, debutează , precum fratele său, în revista „Vlăstarul”, în 1928. El semnează eseuri, cronică cinematografică, reportaje, pagini de jurnal folosind diferite pseudonime (Aristide Manu, A. N. Suitariu). Coleg de liceu cu Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Arșavir Acterian împărtășește setea de cunoaștere, anxietățile și idealurile acestei generații reprezentative pentru cultura națională, chiar universală în cazul lui Eliade sau Eugen Ionescu. Sub influența lui Nae Ionescu, pe care îl admira, manifestă interes pentru mișcarea legionară. Chiar dacă nu se implică politic, el este închis în două etape, 1949- 1953 și 1959- 1964, fiind întemnițat la Jilava, Aiud, Canal. Toate acestea, moartea fratelui și a surorii îi marchează existența și evoluția spirituală. Până la moarte, în 1996, își face un obiectiv din publicarea textelor fraților săi, jurnalul lui Jeni fiind foarte bine primit de public și critica literară.

Jeni Acterian se naște la 9 iunie 1916 (conform lui Arșavir Acterian) și crește într-un climat intelectual deosebit, sub înrâurirea fraților mai mari și a prietenilor acestora: Emil Cioran, Eugen Ionescu, Mircea Eliade, Emil Botta. Asemenea lui Haig, este atrasă de lumea teatrului profesând și fiind apreciată în epocă ca regizoare. Destinul ei se frânge înainte de vreme, nu din cauze politice, ca în cazul fraților, ci din motive medicale, se îmbolnăvește de cancer și

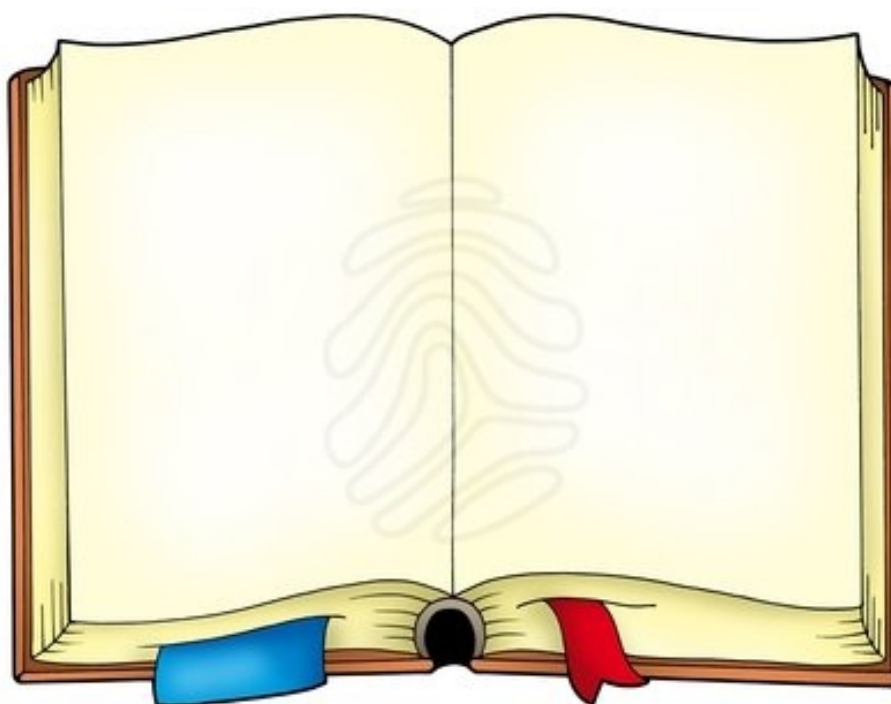
moare la 41 de ani, în 1958, neapucând să își facă doctoratul la Sorbona, cum îi propusese Alphonse Dupront, directorul Institutului francez.

Arșavir și Jeni Acterian au un numitor comun în ceea ce privește scrisul, ambii sunt atrași de exprimarea subiectivă, de jurnal. În studiul „Ficțiunea jurnalului intim”, Eugen Simion formulează o întrebare- ipoteză „Poate fi jurnalul o operă?”. Parcurgând textele lor diaristice, aş putea răspunde că da. Dincolo de o scriere despre sine („intimus”= superlativul arhaic al lui „intus”= „înăuntru”), în paginile jurnalului lui Acterian, se găsesc numeroase însemnări ce surprind viața culturală a timpului, înregistrează titluri de reviste, instituții culturale, personalități ce definesc o epocă. Astfel, textul său devine o călătorie literară alături de un „eu” care ghidează, pune la încercare cultura generală, îndeamnă la meditație asupra vieții, morții, sinuciderii, relația omului cu Dumnezeu. Citirea jurnalului evidențiază frecvența lui „tu”, ceea ce poate fi rezultatul autosondării, consecința firească a dialogului sinelui cu sine, dar și cu lectorul, deoarece Arșavir scrie textul în scopul publicării și este conștient de rolul acestuia în destinul cărții sale și în „nașterea” sa ca autor: „trebuie să ieși din găoacea ta, să salți dincolo de

măsura ta ca să vezi mai adânc în tine, să înțelegi, să te înțelegi” (*Jurnal*, Editura Humanitas, București, 2008, p. 57)

La Jeni Acterian distanțarea de sine se produce prin utilizarea masculinului în locul femininului: „, 29 aprilie 1933[...] Floria Capsali: mă emoționează și înflăcărează. În fața dansului Floriei Capsali nu rămân un rece spectator. Sunt constrâns să mă concentrez.” (*Jurnalul unei ființe greu de mulțumit*, Editura Humanitas, 1991, p.16). Pe lângă marca subiectivității „eu”, în textul lui Jeni Acterian apare frecvent „voi”, marcă a unui dialog cu un sine maturizat, un sine de peste vremuri, deoarece alt cititor ar fi exclus de vreme ce nu dorea publicarea jurnalului, spre deosebire de Arșavir: „E ciudat! Orice ar fi, sunt încă o tânără fată care se tulbură ușor când i se face un compliment. E stupid, e idiot, dacă vreți, dar asta e.” (op. cit., p. 29). Ambele jurnale pot fi considerate texte-deschise, autoficțiune, ele forțează cititorul să caute informații despre oamenii amintiți, prietenii și locurile evocate, îi forțează limitele cunoașterii și, la finalul pelerinajului prin text, începe cel interior.

Scrierile familiei Acterian reprezintă mărturii ale existenței și reflectă spiritul strălucit al unei generații. Ele merită citite, apreciate sau criticate, dar nu să fie uitate.

Pe profesorul universitar Gheorghe Mustață poți să-l cunoști din diferite ipostaze, în funcție de anumite laturi ale activității sale.

Născut la Adjuda – Vechi, județul Vrancea, la 6 martie 1938, a făcut studiile la Tecuci, la Liceul "Dimitrie Sturza", apoi a continuat cursurile Facultății de Științe Naturale – Geografie, specializarea Zoologie, de la Universitatea din Iași.

Profesorul Gheorghe Mustață face parte din cea mai puternică școală de entomologie din România și contribuie, prin cercetările sale și prin discipolii pe care i-a format la ridicarea prestigiului acestei școli. A deschis o direcție de cercetare modernă privind rolul biocenozelor parazitoide la păstrarea echilibrului natural. Teza de doctorat a avut ca temă "Biologia și ecologia insectelor parazitee în insectele dăunătoare legumelor din Moldova". Domnia Sa relatează : *"Tema este deosebit de amplă și mi-a oferit posibilitatea să urmăresc foarte multe specii. Numai insectele dăunătoare culturilor de varză sunt greu de urmărit de un singur om.Faptul că mi-am propus să urmăresc culturile de legume din întreaga Moldovă a fost o adevărată aventură. Dacă am acceptat această condiție a trebuit să pornesc la acțiune. Am acumulat un material științific extrem de bogat și de variat. Complexul de parazitoizi care controlează unele specii de insecte dăunătoare este incredibil de mare. **Plutella xylostella** L. Este controlată în România de un număr de peste 25 de specii, cu o eficiență foarte ridicată; **Pieris brassicae** L. Are un complex de peste 30 de specii de parazitoizi primari și secundari, la fel și **Pieris rapae** L. ; **Autographa gamma** L., deși este o specie polifagă, în culturile de varză este însoțită de un număr mare de specii parazitoide. De ce sunt însoțite aceste specii de complexe atât de mari de parazitoizi? Datorită faptului că centrul genetic al acestor specii (noțiunea de centru genetic fiind folosită aici conform geneticianului N.Vavilov) se găsește în*

această zonă. Am lansat această ipoteză în cercetările efectuate și a fost confirmată de mari specialiști din domeniu."

Profesorul Gheorghe Mustață a reușit să elucideze complexe de parazitoizi și să realizeze rețele și piramide trofice pentru aceste specii de lepidoptere și pentru unele specii de afide, deasemenea, a dezvoltat conceptul de biocenoze parazitoide și a clarificat rolul biocenozelor parazitee în păstrarea echilibrului natural. Pentru aceste lucrări și pentru rezultatele obținute a primit, în anul 1994, Premiul "Emil Racoviță" al Academiei Române.

În calitate de cadru didactic, Profesorul universitar Gheorghe Mustață a elaborat și predat cursurile, la o paletă largă de discipline biologice, de Evoluționism, Antropologie, Hidrobiologie, Biologie marină, Saprobiologie, Monitoring ecologic și altele, la Facultatea de Biologie, de la aceeași universitate.

A îndeplinit diferite funcții academice, între care cea de decan al Facultății de Biologie, cancelar al Senatului Universității "Al. I. Cuza" Iași. Între anii 1990-2008 a fost director al Stațiunii Biologice Marine "Prof. Ioan Borcea" de la Agigea care aparține de Universitatea "Al. I. Cuza" Iași. A contribuit la recuperarea Stațiunii de către Universitate (după 20 de ani de la desființare) și a reușit s-o reintroducă în circuitul stațiunilor de cercetări marine de pe litoralul Mării Negre, atât în ceea ce privește cercetările marine, cât și în organizarea practicii biologice, ecologice,, geografice și geologice a studenților, fiind deschisă pentru toate universitățile din țară. Un merit deosebit îi revine, deoarece a reușit să reia cercetările marine întrerupte aproape un sfert de veac și a format primii specialiști în acest vast domeniu. Stațiunea Biologică Marină "Prof. Ioan Borcea" de la Agigea este deschisă pentru toate universitățile din țară și din străinătate. În incinta Stațiunii se găsesc niște fortificații de coastă, pe două nivele, din timpul celui de al doilea război mondial,

care se păstrează în condiții foarte bune și care merită să fie conservate și vizitate de cei interesați, fiind adevărate pagini din istoria noastră. Este important de amintit că în perimetrul Stațiunii se află dunele de nisip, unde se află numeroase specii de plante endemice, rare și foarte rare, fiind declarată Rezevația de plante de dune marine.

Activitatea didactică nu s-a oprit doar la redactarea și prezentarea unor prelegeri, era prezent în mijocul nostru, al studenților, la lucrările practice de laborator, la aplicațiile practice de itinerar și la practica biologică. La aplicațiile în teren, care reprezintă principala „poartă” prin care se pătrunde în natură, Domnul profesor ne învăța, că în natura trebuie să cuprinzi întregul, ne îndruma să privim fiecare regiune a țării cu particularitățile sale sociale, istorice și culturale, ne mai învăța, că nu trebuie să cunoști natura, ci să intri în relație cu oamenii, cu felul lor de a fi și cu realizările lor.

În timpul prelegerilor de la cursuri, îmi amintesc liniștea perfectă din amfiteatru, timbrul vocii aparte, clară, autoritară, elegantă și distinsă, farmecul particular al personalității sale, captivând atenția auditorului. De multe ori mă interesam de conferințele pe care le susține și participam cu mare plăcere la ele. Era foarte exigent cu cei din jur, dar de fapt era exigent cu propria persoană, lăsa impresia de teamă (după terminarea facultății, l-am cunoscut cu adevărat și am descoperit un OM MINUNAT). Studenții ajunși în anul IV se temeau foarte mult de examenul de la Evoluționism, considerat „cuiul facultății”. În timpul seminariilor ne descria teoriile evoluționiste, în sine mea l-am considerat ateu ... dar niciodată să nu te pripești, să judeci pe cei din jurul tău... împreună cu mătușa mea, doamna profesoară Lupașcu Angela, frecventam biserica „Cuvioasa Paraschiva”, situată în spatele B. C. U. și acolo, deseori, am aflat prezența Domniei Sale. Apropierea față de Dumnezeu și de credință, le datorează legăturii duhovnicești avute cu regretatul ieromonah Ghelasie Gheorghe, de la Mănăstirea Frăsinei.

Considera că cea mai grea, dar și cea mai dificilă latură a activității didactice este cea legată de organizarea și desfășurarea examenelor. Privea examenul ca fiind un moment special, de sărbătoare, cel mai

firesc dialog dintre un profesor și discipolii săi. Examenul oral îl socotea cel mai potrivit și edificator privind bagajul de cunoștințe și modul de prezentare al lor. Îmi amintesc de ziua probei de la Evoluționism, toți colegii eram pătrunși de emoțiile examenului, îmbrăcați frumos, așteptam să răspundem. M-am străduit, în mod onorabil, să tratez subiectul ales, să dau răspunsuri logice și cursive, să probez că am învățat în adevăratul sens la cuvântului și răsplata a fost nota maximă.

Am admirat la Domnul profesor, echilibrul interior și plin de dinamism, aspect ce l-am pus pe seama familiei. Împreună cu soția, doamna profesoară Mariana Mustață, ce a ocupat postul de conferențiar la Facultatea de Biologie, ctitor al Specializării Teologie Ortodoxă – Patrimoniu Cultural de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași, reprezintă un cuplu ideal, de nedespărțit și dătătoare de speranță, dovadă că senectutea poate constitui, totuși, un capitol frumos și agreabil al vieții. Amândoi biologi, au format o echipă bună de lucru.

Este Profesor Emeritus, membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România și Secretar Științific al Filialei Iași a A. O. Ș. R, membru al unor societăți științifice și internaționale. Munca didactică și științifică a fost apreciată în premii, distincții și aprecieri, menționăm, Premiul Academiei Române „Emil Racoviță” (1994), Ordinul Merite pentru Învățământ, în rang de Comandor (2004).

Profesorul Gheorghe Mustață mărturisește: *„Nu îndrăznesc să fac un bilanț al activității didactice și științifice după 43 de ani de activitate neîntreruptă. Răsplata morală a muncii mele o simt atunci când mă întâlnesc cu unii dintre studenții mei și constat că își aduc aminte cu plăcere de momentele studenției și de faptul că mi-au fost discipoli. Simt că am realizat ceva în știință atunci când găsesc citate unele lucrări publicate în diferite tratate de specialitate. Mă simt fericit atunci când specialiștii din străinătate îmi apreciază lucrările și doresc cu plăcere și interes să mă cunoască.”*

Profesorul Gheorghe Mustață este un cadru didactic universitar care a modelat zeci de generații de biologi, este un specialist care merită să intre în galeria marilor biologi ai neamului nostru.

Ca biolog, nu înțeleg de ce natura este atât de frumoasă toamna. Cromatica de toamnă, lumina untdelemnă și aerul încărcat de aroma fructelor, alături de asfințitul divin care aprinde natura te ridică la înălțimile slavei. Toamna ne demonstrează că trecerea naturii către viața de dincolo de iarnă, către o nouă primăvară, este tot atât de importantă pentru viață, pentru trecerea din viața modernă în cea transmodernă.

Profesorul Gheorghe Mustață, în

toamna vieții, emană farmec, gentilețe și bucurie, îi doresc ca și în iarna vieții să aducă bucuria luminii, eleganței și a împlinirii la viață.

Voi purta în sufletul meu până la hotarul lumii de dincolo icoana dascălilor mei: Elena Mândru, Corina Ciucu, Constantin Toma, Ion Bâra, Gheorghe Lupașcu, alături de care domnul profesor Gheorghe Mustață are un loc aparte.

BIBLIOGRAFIE

Dârțu, C., T., (2005) – *Personalități române și faptele lor*. Casa de Editură Venus. Iași.

Mustață, Gh., Mustață, Mariana, (2014) - *Personalități ale biologiei românești și universale*. Editura A. O.Ș. R., București.

Prof. univ. dr. Gheorghe Mustață

(Sursa: <http://www.aosr.ro/wp-content/uploads/CV-uriMembri/s4-Gheorghe-Mustata.pdf>)

Selectarea și adecvarea optimă a metodelor- premisă în reușita demersului didactic

Prof. înv. preșc. CIORĂȘTEANU Mariana
Grădinița cu P.P. nr. 18, Focșani

*„Nu există metode bune sau rele,
ci metode adecvate, bine sau prost utilizate.”*
(Cerghit, I.)

Metodă: termenul derivă etimologic din cuvintele grecești *metha* (către, spre) și *odos*, (cale, drum). Astfel, în didactică, termenul ar putea avea sensul de *drum care conduce* la atingerea obiectivelor educaționale, drum străbătut de profesor pentru a facilita descoperirea și însușirea de către elev a noilor cunoștințe, deprinderi, aptitudini, etc. „Metoda didactică este o cale, o modalitate concretă de realizare a procesului instructiv-educativ, ca ansamblu de reguli, principii, norme, procedee și mijloace prin care se asigură relația predare- învățare (activitatea profesorului și a elevului) în scopul atingerii unor obiective. (Voiculescu, E., 2003). Metodele pedagogice își au rădăcina în metodele de cercetare sau științifice și ajută la prezentarea și transmiterea cunoștințelor. O secvență importantă a metodei (care reprezintă acțiunea) este procedeul didactic (cărui îi corespund operații ale acțiunii), între cele două se stabilesc relații dinamice care conduc la inversarea rolurilor-metoda se transformă în procedeu și invers. Metodele nu funcționează singure, ci integrate în sistemul strategiilor didactice, care sunt în strânsă legătură cu toate celelalte componente ale procesului de învățământ, în cadrul cărui metodologia didactică ocupă poziția centrală.

Metodologia didactică este supusă continuu inovării și perfecționării, iar accentul se pune mai nou pe elev și mai puțin pe transmiterea de cunoștințe sau pe profesor. Elevii sunt stimulați să aibă o participare directă în dobândirea cunoștințelor, să

opereze cu informațiile, să le aplice în contexte cât mai variate, să-și dezvolte atitudini și aptitudini, comportamente, etc. De aici și distincția dintre *metode tradiționale* și *metode moderne*. Cele tradiționale (explicația, demonstrația, observația, conversația, etc.) „sunt centrate pe profesor și pe predare, sunt dominant verbaliste, receptiv și pasive pentru elevi, solicită memoria și reproducerea informațiilor, au puțin caracter aplicativ, impun o conducere rigidă a instruirii, întrețin relații rigide între profesor și elev, promovează competiția, profesorul este un transmițător de cunoștințe”. (Crețu, D., 2013). Metodele moderne (Brainstorming-ul, Metoda Pălăriilor Gânditoare, Turul Galeriei, Știu/ Vreau să știu/ Am învățat, etc.) exprimă opusul celor tradiționale, sunt interactive, aplicative, inovatoare, iar rolul profesorului se schimbă, din furnizor de cunoștințe acesta devine îndrumător, moderator „al scenei didactice”. Pornind de la afirmația că „nu există metode bune sau rele, ci metode adecvate, bine sau prost utilizate”, (Cerghit, I.), nu putem afirma că metodele tradiționale nu își mai găsesc eficiența iar cele moderne sunt singurele care în momentul de față pot asigura calitatea și productivitatea în transmiterea mesajului didactic. Nu există metode rele, ci metode inefficiente adecvate, utilizate în alte contexte fără o verificare prealabilă din care să se extragă aplicabilitatea acesteia.

Un cadru didactic informat și deschis spre inovație, va cunoaște metodologia și o va pune în practică echilibrat și diversificat

pentru optima atingere a obiectivelor instructiv-educative.

Va găsi situații în care să folosească și să îmbine metodele tradiționale cu cele moderne, cu cantitatea de efort și de timp utilizat pentru a obține randament cu elevii săi. Alegerea și adecvarea metodelor se face în funcție de obiectivele urmărite, de conținuturile transmise și de particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor, coroborate cu mijloacele de învățământ; aceasta constituie o decizie practică și concretă a cadrului didactic, care va conduce la succesul școlar și la confirmarea că alegerea cu pricepere și creativitate a acestor metode dau rezultate pozitive în activitățile cu elevii. „Metoda, se ajustează, așadar, după datele de ansamblu ale acțiunii, privite ca un întreg, ceea ce permite o mai bună stăpânire și optimizare a acesteia și prin ea, a actului însuși de instruire”. (Cerghit, I., 1976, Metode de învățământ, Ed. Didactică și Pedagogică, București).

Tendențele metodologice ale școlii românești sunt direcționate spre inovație și interactivitate; centrate pe reevaluarea

metodelor tradiționale, pe asigurarea unui climat de lucru stimulator și învățarea în alte spații și în alte contexte (laboratoare, schimburi de experiență, vizite, etc), pe folosirea noilor tehnologii în folosul randamentului școlar, pe aplicarea „noului” și pe descoperirea de alte noi modalități și mijloace de învățare. Însă nu putem spune că metodele tradiționale se îndreaptă spre dispariție sau că acestea își vor pierde din valoarea lor fundamentală. În strânsă legătură cu noile metode (care probabil, după alte descoperiri, vor fi clasificate și ele în rândul celor tradiționale), cu abordări diferențiate și din mai multe unghiuri, metodele tradiționale își vor pastra locul în metodologia didactică.

„Trebuie spus însă că fiecare metodă, tradițională sau modernă, are dreptul la existență în practica didactică atâta timp cât servește scopurilor instruirii”. (Crețu, D., 2013, Strategii didactice interactive. Sibiu, Editura Universității Lucian Blaga, Sibiu)

„A instrui elevii cum se cuvine nu constă în a le vâra în cap mulțime de cuvinte, fraze, expresiuni și opinii din diferiți autori, ci a le deschide calea să priceapă lucrurile”. (Jan Amos Komenski)

Bibliografie:

- Crețu, D. (2013). *Strategii didactice interactive*. Sibiu: Editura Universității Lucian Blaga Sibiu..
- Voiculescu, E. (2003). *Pedagogie preșcolară*: Editura Aramis.

*inf. Corina Simionescu,
CCD "Simion Mehedinți" - Vrancea*

Internetul a avut un impact clar asupra tuturor nivelurilor de educație, oferind posibilități nelimitate pentru învățare. Putem spune că viitorul educației este un viitor în rețea. Oamenii pot folosi Internetul pentru a crea și a împărtăși cunoștințe și pentru a dezvolta noi modalități de predare și învățare care captivează și stimulează imaginația elevilor în orice moment, oriunde, folosind orice dispozitiv. Prin conectarea și abilitarea studenților și educatorilor, putem accelera creșterea economică și spori bunăstarea societății în întreaga lume. Ar trebui să lucrăm împreună, printr-o rețea, pentru a construi societatea globală de învățare. Rețeaua de rețele este o sursă nepuizabilă de informații. Ba mai mult, Internetul le-a permis utilizatorilor să se îndepărteze de rolul lor pasiv anterior ca simpli destinatari de mesaje transmise de media convențională într-un rol activ, alegând ce informații să primească, cum și când. Beneficiarul informațiilor decide chiar dacă dorește sau nu să fie informat.

Elevii pot lucra interactiv unul cu celălalt, fără restricții prin constrângeri fizice sau de timp. Astăzi, putem utiliza internetul pentru a accesa biblioteci, enciclopedii, galerii de artă, arhive de știri și alte surse de informații din orice parte a lumii: acesta este un avantaj cheie în domeniul educației. Web-ul este o resursă formidabilă pentru îmbunătățirea procesului de construire a cunoștințelor.

Internetul, pe lângă scopurile sale comunicative, a devenit un instrument vital pentru schimbul de cunoștințe și educație; nu este doar o sursă de informații sau un loc unde pot fi publicate rezultatele, ci este un canal pentru cooperarea cu alte persoane și grupuri care lucrează pe teme de cercetare conexe. În multe privințe, este dificil să discutăm orice aspect al societății contemporane fără a lua în considerare internetul. Viața multor oameni

este saturată atât de amănunțit de tehnologia digitală, încât distincția, cândva evidentă, fie de a fi online sau offline, acum nu reușește să facă dreptate în situația în care Internetul este implicit mereu activ. Într-adevăr, se observă adesea că generațiile tinere nu sunt în măsură să vorbească despre Internet ca o entitate discretă. În schimb, practicile online au făcut parte din viața tinerilor de la naștere și, la fel ca oxigenul, apa sau energia electrică, se presupune a fi o condiție de bază a vieții moderne. După cum a spus Donald Tapscott (2009), „pentru ei, tehnologia este ca aerul.” Astfel, în multe privințe, a vorbi despre internet și educație înseamnă pur și simplu să vorbim despre educația contemporană. Internetul este deja un element integrant al educației pentru națiunile dezvoltate și putem fi siguri că semnificația sa educațională la nivel mondial va continua să crească pe parcursul acestui deceniu.

Acestea fiind spuse, impactul educațional al internetului nu este simplu. La nivel rudimentar, este important să ne amintim că peste jumătate din populația lumii nu are deloc experiență directă în utilizarea Internetului. Deși acest lucru se poate schimba odată cu extinderea globală a telefoniei mobile, problema accesului inegal la cele mai abilitate și împuternicite forme de utilizare a internetului rămâne o preocupare majoră. Mai mult decât atât - așa cum sugerează dominanța continuă a formelor tradiționale de instruire în clasă și a examenărilor pe hârtie și creion - schimbările educaționale înregistrate în epoca internetului sunt complexe și deseori compromise. Prin urmare, pentru a aborda subiectul „Internetul și educația” trebuie să procedăm cu prudență.

Se impun, astfel, următoarele întrebări: Care sunt implicațiile potențiale ale internetului pentru educație și învățare?

Ce forme dominante ale educației bazate pe

internet au apărut în ultimii 20 de ani?

Cum se raportează potențialul educațional al internetului la realitățile utilizării acestuia?

Cel mai important, cum ar trebui să înțelegem câștigurile și pierderile potențiale ale ceea ce este avansat?

Implicațiile Internetului pentru educație și învățare pot fi înțelese în cel puțin patru moduri distincte. În primul rând, este potențialul Internetului de a oferi elevilor individual libertate sporită de limitările fizice ale lumii reale. Acest lucru este exprimat adesea în ceea ce privește reducerea constrângerilor de loc, spațiu, timp și geografie, persoanele putând accesa oportunități de învățare de înaltă calitate și furnizare educațională indiferent de circumstanțele locale. Prin urmare, Internetul permite ca educația să aibă loc în orice moment, în orice loc, în orice ritm. Mulți comentatori extind aceste libertăți într-o transcendență a dezavantajului social și material, internetul fiind perceput ca un mediu inerent democratizant. Capacitatea de a sprijini interacțiuni și experiențe mai libere și mai echitabile reflectă calitățile care stau la baza Internetului drept „o zonă radical democratică de conectivitate infinită” (Murphy 2012).

În al doilea rând, se consideră că Internetul susține o nouă cultură a învățării - adică, învățarea care se bazează pe principiile de jos în sus ale explorării colective, jocului și inovării, mai degrabă decât instrucțiunea individualizată de sus în jos (Thomas și Seely-Brown 2011). Internetul oferă persoanelor un acces sporit la surse de cunoștințe și expertiză care există în afara mediului lor imediat. În acest sens, acum există un interes considerabil în capacitatea Internetului de a sprijini forme puternice de învățare situată și de comunități de practică dispersate digital. Prin urmare, Internetul este privit ca un instrument puternic în sprijinirea învățării prin activități și interacțiuni autentice între oameni și medii sociale extinse.

În al treilea rând, capacitatea Internetului de a sprijini o conectivitate în masă între oameni și informații este considerată că a modificat radical relația dintre indivizi și cunoștințe. Uneori se susține că internetul acceptă forme de creare a cunoștințelor și de

consum de cunoștințe, care diferă foarte mult de prezumțiile epistemologice de școlarizare formală și de instruire în masă. Relațiile în rețea pe care internauții le au cu informațiile online au determinat evaluări cu ridicata ale naturii învățării. Unii educaționali încep acum să promoveze idei de inteligență fluidă și conectivism - reflectând credința că învățarea prin internet depinde de capacitatea de a accesa și de a folosi informații distribuite la timp. Din această perspectivă, învățarea este înțeleasă ca capacitatea de a vă conecta la noduri și surse de informație specializate, așa cum este necesar și când este necesar. Astfel, cunoașterea se referă la capacitatea de a nutri și menține aceste conexiuni (vezi Chatti, Jarke și Quix 2010). Așa cum afirmă George Siemens (2004), învățarea poate fi astfel concepută în termeni de „capacitatea de a cunoaște mai multe” prin internet, mai degrabă decât de a acumula individual cunoștințe anterioare în termeni de „ceea ce se știe în prezent”.

În al patrulea rând, se vede că Internetul a personalizat dramatic modurile în care oamenii învață - făcând astfel educația un proces mult mai determinat individual decât era cazul anterior. Internetul este asociat cu o autonomie și control social îmbunătățite, oferind indivizilor o posibilitate sporită de a alege cu privire la natura și forma a ceea ce învață, precum și unde, când și cum îl învață. Prin urmare, educația este un aspect controlabil în întregime al vieții personale, internetul facilitând o jonglare digitală a angajamentului educațional alături de activitățile zilnice și alte angajamente (Subrahmanyam și Šmahel 2011). Într-adevăr, utilizatorii de internet sunt adesea sărbătoriți ca beneficiind de o capacitate sporită de a se auto-organiza și de a-și vindeca angajamentul educațional pentru ei înșiși, mai degrabă decât să se bazeze pe normele și așteptările unui sistem de învățământ.

Creativitatea, competență necesară în secolul XXI

prof. Adriana Măimăscu
C. T. „Gheorghe Asachi”, Focșani

Ceva nou izvorăște din (re)combinarea unor lucruri vechi sau este o apariție spontană, absolut proaspătă, ca Venus ce se naște din spuma mării? Cu alte cuvinte, creativitatea, procesul prin care apare pe lume ceva nou, se petrece la nivelul minții/gândirii, este o reciclare a unor idei mai vechi, sau se petrece la un nivel mai profund? Liniștea favorizează creativitatea sau zgomotul? Are legătură cu inteligența? Substanțele (alcoolul, cafeaua, drogurile de orice fel) o potențează? Creativ înseamnă doar să faci un poem reușit? Un părinte care crește un copil de succes este creativ? Realizarea unui robot de bucătărie care face sarmale perfecte, dar în același timp te sfătuiește să mănânci mai sănătos, este o manifestare a creativității? Găsirea unei soluții de salvare a planetei ar putea fi o formă a creativității? Întrebările acestea, retorice sau nu, sunt o formă de brainstorming care să invite cititorul la o gândire divergentă, modalități, printre altele, de dezvoltare a creativității.

Dar ce este creativitatea? Să fii creativ sună tentant, elitist, provocator! Este o abilitate sau un dar de la zei? Mult timp s-a crezut că este o facultate misterioasă a unor aleși. Geniul, profesorul trăsnit, menestrelul rătăcitor, filozoful cetății etc., păreau a fi fericiții posesori ai capacității de a crea, de a izvedi ceva nou.

Creativitatea este un concept relativ nou. Limba română preia cuvântul din limba franceză, probabil în secolul al XIX-lea, sau chiar mai devreme. În Dicționarul „Larousse”, termenul este definit astfel: „Capacité, faculté d'invention, d'imagination ; pouvoir créateur”, iar creator este cel „Qui est capable d'inventer, d'imaginer, de réaliser quelque chose de nouveau ou d'original”. Se crede azi că alături de gândirea critică, de inteligența emoțională, de abilitățile de comunicare și de rezolvare a problemelor complexe, creativitatea este o

caracteristică esențială pentru omul din secolul XXI.

În lumea contemporană, când totul este pus sub lupa lucidității „dezvrăjitoare” sau doar demistificatoare, se constată că a fi creativ este la îndemâna oricui, vorba aia, se poate învăța la școală și chiar în familie, în timpul celor „șapte ani de acasă”. Sau, mai exact, se poate re-învăța. Ultimele cercetări subliniază că fiecare copil are această minunată capacitate de la naștere. Însă sistemele ce reprezintă autoritatea, familia, școala, o înăbușă prin livrarea unor adevăruri prefabricate, care să-i alinieze pe cei mici unor comandamente sociale.

Avem acum, în plină epocă postmodernă, această viziune luminoasă, optimistă: toți oamenii sunt/pot fi creativi. Este nevoie doar de antrenament și de condiții prielnice. Astfel, s-au identificat chiar și etapele unui proces de creație: pregătirea (recunoașterea unei probleme, culegerea unor informații), incubația (faza de detașare), iluminarea (apariția soluției), verificarea (prin realizarea unui produs). O caracteristică esențială a produsului obținut este originalitatea. La care s-ar putea adăuga utilitatea, dacă produsul este tehnic.

Câteva modalități de dezvoltare a creativității în școală sunt: cultivarea gândirii divergente (care încurajează căutarea în mai multe direcții a soluțiilor); evitarea frazelor „ucigașe” rostite de profesori (de exemplu, „Nu e rațional ce spui!”); exercițiile (utilizarea neobișnuită a unor lucruri, exercițiul consecințelor, alcătuirea unor povestiri); acceptarea unor idei inedite, chiar bizare; stimularea încrederii elevilor în sine și în propriile judecăți; încurajarea opiniilor nonconformiste, oferirea oportunităților de exprimare etc.

Există și metode prin care se poate favoriza creativitatea de-a lungul întregii vieți: citirea unor cărți care stimulează imaginația și gândirea, discuțiile cu oamenii

deștepți, analiza activității unor oameni pe care îi admirăm, scrisul (ne ajută să facem conexiuni între informațiile pe care le avem), mindmap-ul (notarea radiantă a ideilor legate de un subiect).

Studiile arată că există câteva caracteristici comune celor considerați ca fiind creativi: autodisciplinat, independent, chiar anti-autoritarist; un dezvoltat simț al umorului; capabil de a rezista presiunii grupului; mai adaptabil; mai aventuros; o mai mare toleranță a ambiguității și disconfortului; o mai mare toleranță la întâmplare; preferința pentru complexitate; o mai mare capacitate de gândire

divergentă; o mai bună memorie. De asemenea, s-a constatat că oamenii creativi sunt inteligenți, dar nu e și invers, adică inteligența peste medie nu e o garanție a creativității.

Așadar, copiii sunt în mod natural creativi, imaginativi, iar la maturitate creativitatea se poate învăța. Această abilitate uimitoare ne poate face viața mai interesantă, poate face tehnologia să evolueze și se poate aplica și în relațiile interumane. O prezență creatoare a fiecăruia dintre noi ar putea schimba admirabil lumea însăși.

Bibliografie:

1. Vasile-Virgil Feier, „Creativitate și creativitate generală”, Editura Expert, București, 1995;
2. Venera-Mihaela Cojocariu, „Educație pentru schimbare și creativitate”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003;
3. „De unde vin ideile bune? Istoria naturală a inovației”, Steven Johnson, Editura Publica, 2011;
4. „Geniul creativ al omului se stinge încă din primii ani de viață – cauze, soluții. Ce spune un test NASA?”, <https://destepti.ro>;
5. „Creativitatea și stimularea comportamentului creativ în școală”, <http://www.rasfoiesc.com>;
6. „Cum să trezești creativitatea din tine”, <https://1cartepesaptamana.ro>;

Modalități de culegere a datelor despre copii la început de an școlar

Educatore, Trif Greta
Grădinița cu P. N. Pufești, jud. Vrancea

Orice activitate educațională se întemeiază pe cunoașterea psihologică a copiilor. Mai mult decât atât, calitatea procesului educațional depinde esențial de abilitățile psihologice ale celor ce-l întreprind. De aceea Emile Planchard a sintetizat această idee „Nu poți să fii pedagog fără a fi psiholog, tocmai pentru a sublinia forța acestei interdependențe. Educatoarele din grădiniță fac parte din categoria acelor agenți educaționali care au fost investiți de societate cu misiunea de a orienta procesele dezvoltării psihofizice a copiilor către un curs mereu ascendent, în scopul valorificării superioare a potențialului lor nativ și pentru favorizarea mai bune integrări în societate.

La vârstele mici copiii dezvăluie cu multă ușurință stările psihologice pe care le traversează. Ei nu le pot descrie și explica dar oferă o mulțime de date comportamentale ușor de „citit de educatoare”. Din acest punct de vedere recomand ca educatoarea să se concentreze către „observarea și consemnarea unor manifestări obiective ale copilului” particularități ale dezvoltării psihofizice, abilități concrete de acțiune, performanțe lingvistice, pătrunderea în aspecte subiective ale experiențelor personale ale copilului, încercând să răspundă la întrebările de genul „Cum privește el lumea?”, „Care sunt relațiile cu ceilalți?”, „Ce crede, ce simte el?”.

Ca să poată acționa în cele două sensuri, educatoarea, pe de o parte va trebui să adopte o atitudine, să fie un observator extern, obiectiv, ca un spectator care pur și simplu consemnează să fie, pe de altă parte un observator activ care încearcă să înțeleagă experiențele copilului, succesele, eșecurile lui. Privindu-i pe copiii de 3-4 ani care vin în prima zi la grădiniță la grupa mică adesea m-am întrebat, ce se petrece în

sufletele acestora care deodată, nu mai sunt copilul lui mami, tati, buni, buna, mamaia, tataia, ci unul din cei 20-25 copii din grupă, sunt copiii doamnei, unii copii sunt speriați, derutați în funcție de înclinațiile personale, găsindu-și apropierea lângă mine. Este foarte important să simțim acest moment în care el încearcă să se apropie de noi, să-i adresăm cuvinte calde, o primă mângâiere pentru a-l liniști și a-l face să capete încredere, pentru a-i reda sentimentul siguranței.

Încă din primele zile este important ca noi să aflăm date despre particularitățile copilului. Chiar la această vârstă fragedă încep să prefigureze unele linii de personalitate, unii pot fi, timizi, comunicativi, anxioși ori încrezători, îndemânatici ori mai stângaci, mai rapizi în gândire și răspunsuri ori mai lenți. Educatoarea trebuie să știe dacă noul copil venit la grupă este unic sau nu, trebuie să-și formeze o părere despre mediul sociocultural și economic din care provine copilul, de aceea la începutul anului școlar sunt date spre completare chestionare părinților, pentru a aduna date pentru completarea fișelor psihopedagogice a copilului.

În calitate de educatoare și de părinte trebuie să ținem cont de diferențele existente în individualitatea copiilor. Fiecare copil are o personalitate și propriul său potențial intelectual, de aceea copiii au nevoie să știe cine sunt și să-și formeze o idee proprie, a identității, a sentimentului că sunt o persoană distinctă de altele, deosebită, specială, unică și importantă. Construirea în sala de grupă a unei atmosfere de siguranță, de înțelegere, copiii pot fi încurajați să vorbească liber de ei înșiși, despre familia lor, trebuie lăsați liber să spună ce gândesc, să participe la discuții învățând ce este bine și ce este rău. Atașamentul și afecțiunea față de copii sunt

primele condiții ce trebuie respectate pentru a fi un bun educator. Acest tip de afecțiune are la baza caracteristici similare dar și alte comportamente față de afecțiunea maternă, respectul și încrederea față de copil.

Climatul educativ din grădiniță trebuie să îl elibereze pe copil de supunerea generată de modul tradițional de instruire, pentru a-i permite declanșarea inițiativei personale.

În final, e necesar să se sublinieze faptul că relația educatoare-copil trebuie să

favorizeze dobândirea treptată a independenței preșcolarului, canalizată pe autoformare, auto exprimare, socializare, spre individualizare. Educatoarea trebuie să adopte tipul creativ de relații interpersonale, singurul în măsură să garanteze atingerea obiectivelor de natură cognitivă, socioafectivă, morală în pregătirea preșcolarului pentru un nivel de învățământ.

Consecințele globalizării economice și culturale

Prof. Cărbunaru (Marcu) Alina
Colegiul T. "I.Mincu", Focșani

Globalizarea poate fi apreciată ca fiind cea mai înaltă formă de internaționalizare a activităților economice. Globalizarea reprezintă evoluția rapidă, care generează schimbul economic, social și tehnologic transfrontalier, în condițiile societății capitaliste.

Tipuri de globalizare. Putem distinge patru aspecte privitoare la globalizarea economică, care indică patru tipuri de fluxuri: de bunuri și servicii (liberul schimb), de persoane (migrația), de capital (piețe financiare și economice internaționale) și de tehnologie. Una din consecințele globalizării economice o reprezintă îmbunătățirea relațiilor dintre dezvoltatorii aceleiași industrii, din diferite părți ale lumii (globalizarea unei industrii), precum și o erodare a suveranității naționale asupra sferei economice.

În țara noastră sărăcia se corelează cu corupția direct proporțional, fiind o problemă de acută actualitate care își trage seva în restructurarea continuă a sectoarelor și ramurilor economiei naționale cu eficiență scăzută, în moștenirea comunistă și bineînțeles în propagarea fenomenului de corupție. În general, întreaga umanitate se confruntă cu sărăcia, până în prezent, în mod paradoxal, încercările concentrate ale statelor în eradicarea acestui fenomen fiind sortite eșecului.

Studiile Băncii Mondiale propun strategia „empowerment” sau împuternicirea săracilor pentru a-și lua destinele în propriile lor mâini. Realizarea în practică a acestei strategii se va realiza numai în condițiile existenței unui îndelungat proces social și economic, la scara istoriei și a globului, desfășurat pe ambele dimensiuni ale existenței – timpul și spațiul, îmbrăcând în fiecare țară un model propriu. A nu se înțelege că aceste fenomene nu existau și înaintea globalizării, însă ritmul lor a fost

accentuat de procesul de globalizare. Elementele cheie ale strategiei empowerment-ului sunt: accesul la informație, participarea, responsabilitatea și capacitățile organizaționale locale.

Așa cum remarcă Kofi Annan: „globalizarea este o sursă de noi provocări pentru umanitate. **Numai o organizare mondială este capabilă să facă față provocărilor la nivel planetar.** Când acționăm împreună, suntem mai puțin vulnerabili față de catastrofele ce ne lovesc pe fiecare dintre noi”. Prin urmare, criminalitatea (trafic de armament, materiale nucleare și de droguri, imigrația ilegală, spălarea banilor) și terorismul - consecințe negative ale exploziei globalizării, determinate în special de revoluția tehnologiei supersofisticate, – vor putea fi combătute eficient numai prin efortul comun al statelor, efort ce este înlesnit în același timp de globalizare.

Însă cu privire la obiceiurile, tradițiile și tezaurul cultural, acestea au de suferit la prima vedere, datorită uniformizării culturale realizate prin mijloacele de informare în masă (televizor, presă, internet, radio etc.).

În realitate însă acestea vor putea fi păstrate prin intervenția fiecărui stat prin legi interne și sprijin extern. Un accent deosebit trebuie pus pe dimensiunea culturală a sărăciei (apatie, neparticipare la viața culturală și artistică a comunității, lipsă de încredere, sentiment de inutilitate, abandon școlar, devalorizare a școlii și a menirii ei sociale) întâlnită atât la comunitățile sărace, dar și la cele bogate, existând și excepții, respectiv indivizi, grupuri și comunități, care deși trăiesc în sărăcie încearcă s-o depășească prin cultură, învățatură, știință de carte și informare continuă, dar și comunități cu înalte standarde economice, care nu au nici o preocupare și nevoi culturale, valorile fundamentale fiind

acumularea de bunuri materiale, bani și avuție, sub diferite forme. Ne întâlnim aici cu fenomenul de dezumanizare și barbarizare indus de globalizare.

Cu toate acestea, considerăm, la rândul nostru, că patrimoniul cultural devine în mod deosebit semnificativ, întrucât dezvăluie legătura dintre globalizare și identitatea culturală, arătând că pe măsură ce procesele de globalizare progresează, identitatea culturală și diversitatea sunt puternic afirmate și apărute tocmai prin conservarea patrimoniului. În plus, identitățile culturale și economice puternice pot la rândul lor să facă societățile să participe cu mai multe contribuții și beneficii în folosul lor, transformând în efecte pozitive, tendințele de globalizare, și, în același timp, apărându-se de uniformizarea culturală și economică.

Concluzie- Globalizarea este un sistem sau un fenomen complex, chiar contradictoriu, care a fost privit și analizat în mod diferit de către cei care și-au asumat acest risc sau această răspundere. Dincolo de aceste analize, globalizarea rămâne un fapt real, viu, cu care trebuie să ne confruntăm, independent de voința sau

opțiunea noastră. Se consideră că cel mai mare pericol pe care-l poate implica globalizarea este dezumanizarea unora dintre cei pe care valul ei îi înghite pur și simplu. Cucerită de piață, dopată de televiziune, sport sau internet, lumea globalizată trăiește în același timp pe fondul unei crize generale a sensurilor vieții, un dezastru cultural și educațional global, simptom îngrijorător, dar sigur, al barbarizării societății viitorului.

Cultura tradițională a societăților dispare sau se preface în spectacol și marfă (exemplu: McDonaldizarea), cultura umanistă e eliminată tot mai mult de tehnosciența invadatoare și transformată într-o pseudo-știință. Omul mondial sau globalizat, omul centrat doar economic, riscă să devină omul atomizat care trăiește numai pentru **producție și consum**, golit de cultura specifică propriei țări, de politica, sensul, conștiința națională, religie și orice transcendență. Probabil acesta este ultimul stadiu în evoluția umanității. În ciuda tuturor acestor avertismente nu putem evita sau elimina procesul globalizării.

Bibliografie:

- [1] FMI, World Economic Outlook, mai 1997;
- [2] Năstase, A. – Bătălia pentru viitor, Editura New Open Media, 2000;
- [3] Cernea M. Michael, Christopher McDowell (editors) – Risks and Reconstruction, Experiences of Resettlers and Refugees, The World Bank, Washington D.C., 2018;

Influența comunicării asupra coeziunii și performanței grupului organizațional

Prof. Grigorică Violeta-Mariana
Școala Gimnazială nr. 1 Bilești

Interacțiunile dintre elevi reprezintă modalitatea esențială de existență a grupurilor sociale. Interacțiunea membrilor unei clase școlare determină structura grupului și modelele de comunicare. Trebuie diferențiată noțiunea de interacțiune de cea de relații interpersonale (de exemplu, relațiile afectiv simpatetice, relațiile de intercunoaștere sau de intercomunicare).

Interacțiunile din interiorul unui grup pot fi de mai multe tipuri:

- **relații de cooperare** – elevii colaborează pentru atingerea unui obiectiv comun;
- **relații de competiție** – individul sau subgrupurile rivalizează cu ceilalți sau cu alte subgrupuri pentru dobândirea unei anumite poziții în cadrul clasei sau a superiorității;
- **relații de coacțiune** – când fiecare lucrează în prezența celorlalți, fără însă a se interesa de conținutul muncii acestora;
- **relații de conflict** – indivizii/subgrupurile se află în opoziție mutuală.

Diversele tipuri de relații dintre elevii unei clase produc modificări ale caracteristicilor personale ale membrilor, care, la rândul lor, pot fi de mai multe tipuri:

- acomodarea (ajustarea reciprocă);
- asimilarea (transfer reciproc de gusturi, mentalități etc.);
- stratificarea (ierarhizare a partenerilor în funcție de statutele deținute);
- alienarea (îndepărtarea de ceilalți, retragerea în sine, ruperea relațiilor).

Atunci când colegii de clasă au sentimentul că alcătuiesc o mică comunitate ("familie"), ei sunt predispuși în mai mare măsură să lucreze pentru îndeplinirea sarcinilor de lucru, să participe cu entuziasm la activitățile clasei și să își propună să atingă niveluri mai înalte de pregătire. Un asemenea sentiment se asociază, în plus, cu o scădere a frecvenței comportamentelor

indisciplinate, violente. Este vorba despre sentimentul generat de convingerea că toți au de împărțit aceleași îndatoriri, se respectă și se susțin reciproc în ceea ce au de făcut și cred că fiecare dintre ei contribuie la ceea ce se învață în sala de clasă. Coeziunea unei clase de elevi exprimă măsura în care membrii ei sunt dispuși să renunțe la o parte din gratificările, opiniile și conduitele personale în favoarea grupului ca întreg. Ea presupune conștientizarea faptului că acțiunile și comportamentele fiecărui membru au consecințe directe sau indirecte, manifeste sau latente, pentru toți ceilalți. Menținerea unității grupului cere ca fiecare membru al clasei să acorde o oarecare prioritate grupului ca întreg, dincolo de dorințele, atitudinile și opiniile proprii.

În introducerea acestei lucrări menționez noțiunea de coeziune, așa cum este ea descrisă în lucrarea „Psihologia comunicării” de către Jean Claude Abric. Astfel, citându-l pe Festinger acesta definește coeziunea ca „totalitatea câmpului de forțe care au ca efect menținerea împreună a membrilor unui grup și rezistența la forțele de dezintegrare”(…) „rezultă deci din forțele care se exercită asupra grupului, fiind cu atât mai mare cu cât forțele pozitive sunt mai importante, întrucât ele determină atracția pe care o exercită grupul asupra membrilor săi. Această coeziune crește și în cazul în care grupul dezvoltă un sistem de reglare și de acțiune asupra forțelor negative, sistem în care intervin pe scară largă o serie de procese care împiedică ieșirea din grup sau abandonarea acestuia. O coeziune puternică este datorată gradului de atractivitate pe care o prezintă scopurile grupului pentru indivizi, precum și voinței acestora de a se menține în grup. Sistemul de norme joacă un rol foarte important în

privața atractivității, și ne referim aici la normele sociale de apartenență la grup sau de fidelitate față de grup, dar și la teama personală generată de respingere.”

În aceeași lucrare sunt analizați factorii de coeziune (în opinia lui Maissoneuve), în două mari categorii: „**factori de ordin socioafectiv**, care influențează atractivitatea grupului, și **factorii de ordin**

operator și funcțional, care sunt în legătură cu organizarea și cu modul de funcționare a grupului (spre exemplu, distribuția rolurilor, stilul de leadership)”.

Numeroși cercetători au căzut de acord asupra factorilor care intervin în coeziunea unui grup, tabelul cu cele două clase de factori analizați fiind următorul:

Factori favorabili coeziunii	Factori defavorabili
Grup omogen	Grup eterogen
Acord cu privire la scopuri	Dezacord cu privire la scopuri
Atracția apartenenței la grup	Absența interesului pentru grup
Frecvența interacțiunilor	Raritatea interacțiunilor
Existența unei amenințări exterioare	Absența amenințărilor exterioare
Proximitatea fizică	Distanța fizică
Leadership „democratic”	Leadership „autocratic”
Bună comunicare	Comunicare necorespunzătoare
Competiția intergrupală	Competiție intragrupală
Repartiția clară a rolurilor	Ambiguitatea rolurilor

Coeziunea clasei depinde așadar de măsura în care grupul are obiective unitare, posedă un set de valori și norme proprii care reglează conduita membrilor în conformitate cu grupul, dispune de o conducere unitară în realizarea obiectivelor comune, iar membrii își asumă roluri reciproc gratificante.

Pentru Dominique Oberle și Jean-Leon Beauvois, coeziunea se definește prin intermediul a două dintre modalitățile sale de apariție: **compromisul**, văzut drept un acord găsit datorită moderației, fiecare parte făcând concesii, și **consensul**, privit drept rezultat al unei dezbateri în care pozițiile au fost expuse și discutate, regula rămânând aceea de a ajunge la un acord (De Visscher, Neculau, coord, 2001, p.214 cf I.O Pânișoară).

I.O.Pânișoară (Pânișoară, 2006, pp. 247-248) remarca faptul că “atunci când trebuie să realizeze o activitate, membrii unui grup se pot încadra într-una din următoarele tendințe: o **atmosferă de cooperare** (când părțile implicate își vad scopurile congruente ori acestea coincid) și o **atmosferă de competiție** (când părțile implicate își vad în mod reciproc scopurile ca fiind contradictorii)” ajungând la idea superiorității grupurilor, în cadrul cărora activitatea de cooperare primează. Căutând răspunsuri la întrebarea “ce factori pot stimula cooperarea”, acesta aduce în discuție teama de succes, precum și

anxietatea în fața eșecului, ca factori ce pot conduce la o atitudine de colaborare. Aflat într-o asemenea situație (în care un elev aparținând unui grup orientat puternic spre obținerea unui maxim de succes în realizarea sarcinii se confruntă cu astfel de anxietate) cadrul didactic trebuie să favorizeze în interiorul grupului un climat de echilibru și toleranță ponderată a eșecului prin tehnici de comunicare a sentimentelor și emoțiilor în raport cu creșterea presiunii activităților asupra persoanelor componente ale echipelor. Printre factorii care pot avea și o incidență competițională și care conduc totuși la unificarea, la coeziunea grupului, putem regăsi: **o amenințare externă, scopuri supraordonate, învățarea cooperativă, etc.**

Relațiile de competiție/colaborare, influențează activitățile de învățare desfășurate în clasă, pot face mai interesante activitățile de grup, stimulează efortul și productivitatea indivizilor, dezvoltă etica grupului, stimulează capacitățile autocritice, îi face pe elevi mai atenți la performanțele obținute de colegii lor. În interiorul unei clase de elevi, relațiile de colaborare pot să se îmbine cu cele de competiție, ele nefiind antitetice. De exemplu, competiția dintre mai multe echipe constituite în clasă presupune, în același timp, cooperarea dintre membrii fiecărei echipe, în interiorul subgrupului.

Analizând relațiile dintre coeziune și performanță cercetători precum Mayo, Jenkins, Schachter au evidențiat superioritatea grupurilor coezive cât și faptul că un grup coeziv va fi foarte performant dacă aderă la scopurile ce îi sunt fixate. "Performanța unui grup va depinde astfel de doi factori: coeziunea sa și acordul în privința scopurilor, adeziunea".

Citându-l pe Shaw, I.O Pânișoară (Pânișoară, 2008, pp. 286-287) reamintește că "membrii dintr-un grup înalt coeziv se implică mai energic în activitățile de grup, lor le displace să lipsească de la întrunirile sale și sunt fericiți când grupul reușește și triști când grupul ca atare înregistrează un eșec (...) pe când membrii unui grup cu o coeziune redusă se preocupă mult mai puțin de toate acestea". Ca și caracteristici ale grupului de lucru eficient sunt prezentate cele aparținând lui Mc Gragor și lui Likert (apud Roberts, Hunt, 1991, pp. 194 -195):

- atmosfera tinde să fie informală, confortabilă, relaxată;
- au loc multe discuții în care fiecare persoană se implică, rămânând totodată centrată pe sarcină;
- obiectivele sarcinii sunt înțelese și acceptate de către membrii grupului;
- membrii grupului se ascultă unul pe altul;
- cele mai multe decizii sunt luate prin consens;
- criticismul este frecvent, deschis și relativ confortabil;
- oamenii sunt liberi să-și exprime sentimentele, la fel ca și ideile;
- conducătorul grupului nu îl domină pe acesta, modul său de a conduce se schimbă din când în când, depinzând de circumstanțele acțiunii; problema nu este cine deține controlul ci se referă la cine își îndeplinește responsabilitățile;
- grupul își cunoaște propriile acțiuni; frecvent, acesta se oprește pentru a examina ce se întâmplă sau pentru a observa ce a mai intervenit în activitate.

Caracteristicile pe care le oferă Likert alcătuiesc o listă mult mai cuprinzătoare. Astfel:

- membrii grupului sunt calificați în ambele roluri: de conducere și de subordonare;
- grupul există de destul timp pentru ca membrii să-și fi stabilit relații de activitate bune;

- membrii sunt loiali și afiliați grupului și liderului acestuia;
- membrii și liderul au încredere unii în ceilalți;
- valorile și scopurile grupului integrează și reflect nevoile și valorile membrilor; membrii ajută la formarea valorilor și obiectivelor grupului;
- indivizii care aparțin mai multor grupuri încearcă să păstreze în armonie valorile și scopurile acestora;
- cea mai importantă valoare a grupului are cea mai mare probabilitate ca membrii să o accepte;
- membrii sunt înalt motivați să realizeze scopurile grupului și o fac cu toate puterile lor;
- toate interacțiunile, luarea deciziilor și rezolvarea problemelor concură la realizarea unei atmosfere suportive; criticismul este constructiv și ascultarea interactivă;
- liderul grupului stabilește tonul și atmosfera propice pentru practica sa de conducere;
- grupul ajută fiecare membru pentru a se dezvolta la întregul potențial;
- membrii acceptă scopurile și expectanțele, care sunt destul de înalte pentru a provoca membrii fără a genera anxietate;
- liderul și membrii cred că grupul poate face imposibilul;
- membrii ajută fiecare altă persoană dacă este necesar;
- atmosfera suportivă stimulează creativitatea;
- grupul așteaptă conformare în probleme administrative pentru a le îndeplini și rezervă timp pentru o funcționare mai eficientă a grupului;
- comunicarea membrilor este deplină și sinceră;
- comunicarea este folosită pentru a servi intereselor grupului;
- membrii așteaptă și sunt gata să primească și să folosească comunicarea;
- membrii încearcă să se influențeze unii pe ceilalți și sunt deschiși la influențele celorlalți;
- membrii exercită influență asupra liderului;
- grupul este flexibil și adaptabil;
- membrii se simt securizați în luarea deciziilor care-i privesc; inițiativa este

Analizând relațiile dintre coeziune și performanță cercetători precum Mayo, Jenkins, Schachter au evidențiat superioritatea grupurilor coezive cât și faptul că un grup coeziv va fi foarte performant dacă aderă la scopurile ce îi sunt fixate. "Performanța unui grup va depinde astfel de doi factori: coeziunea sa și acordul în privința scopurilor, adeziunea".

Citându-l pe Shaw, I.O Pânișoară (Pânișoară, 2008, pp. 286-287) reamintește că "membrii dintr-un grup înalt coeziv se implică mai energic în activitățile de grup, lor le displace să lipsească de la întrunirile sale și sunt fericiți când grupul reușește și triști când grupul ca atare înregistrează un eșec (...) pe când membrii unui grup cu o coeziune redusă se preocupă mult mai puțin de toate acestea". Ca și caracteristici ale grupului de lucru eficient sunt prezentate cele aparținând lui Mc Gragor și lui Likert (apud Roberts, Hunt, 1991, pp. 194 -195):

- atmosfera tinde să fie informală, confortabilă, relaxată;
- au loc multe discuții în care fiecare persoană se implică, rămânând totodată centrată pe sarcină;
- obiectivele sarcinii sunt înțelese și acceptate de către membrii grupului;
- membrii grupului se ascultă unul pe altul;
- cele mai multe decizii sunt luate prin consens;
- criticismul este frecvent, deschis și relativ confortabil;
- oamenii sunt liberi să-și exprime sentimentele, la fel ca și ideile;
- conducătorul grupului nu îl domină pe acesta, modul său de a conduce se schimbă din când în când, depinzând de circumstanțele acțiunii; problema nu este cine deține controlul ci se referă la cine își îndeplinește responsabilitățile;
- grupul își cunoaște propriile acțiuni; frecvent, acesta se oprește pentru a examina ce se întâmplă sau pentru a observa ce a mai intervenit în activitate.

Caracteristicile pe care le oferă Likert alcătuiesc o listă mult mai cuprinzătoare. Astfel:

- membrii grupului sunt calificați în ambele roluri: de conducere și de subordonare;
- grupul există de destul timp pentru ca membrii să-și fi stabilit relații de activitate bune;

- membrii sunt loiali și afiliați grupului și liderului acestuia;
- membrii și liderul au încredere unii în ceilalți;
- valorile și scopurile grupului integrează și reflect nevoile și valorile membrilor; membrii ajută la formarea valorilor și obiectivelor grupului;
- indivizii care aparțin mai multor grupuri încearcă să păstreze în armonie valorile și scopurile acestora;
- cea mai importantă valoare a grupului are cea mai mare probabilitate ca membrii să o accepte;
- membrii sunt înalt motivați să realizeze scopurile grupului și o fac cu toate puterile lor;
- toate interacțiunile, luarea deciziilor și rezolvarea problemelor concură la realizarea unei atmosfere suportive; criticismul este constructiv și ascultarea interactivă;
- liderul grupului stabilește tonul și atmosfera propice pentru practica sa de conducere;
- grupul ajută fiecare membru pentru a se dezvolta la întregul potențial;
- membrii acceptă scopurile și expectanțele, care sunt destul de înalte pentru a provoca membrii fără a genera anxietate;
- liderul și membrii cred că grupul poate face imposibilul;
- membrii ajută fiecare altă persoană dacă este necesar;
- atmosfera suportivă stimulează creativitatea;
- grupul așteaptă conformare în probleme administrative pentru a le îndeplini și rezervă timp pentru o funcționare mai eficientă a grupului;
- comunicarea membrilor este deplină și sinceră;
- comunicarea este folosită pentru a servi intereselor grupului;
- membrii așteaptă și sunt gata să primească și să folosească comunicarea;
- membrii încearcă să se influențeze unii pe ceilalți și sunt deschiși la influențele celorlalți;
- membrii exercită influență asupra liderului;
- grupul este flexibil și adaptabil;
- membrii se simt securizați în luarea deciziilor care-i privesc; inițiativa este

încurajată;

-liderul este ales cu grijă, poate folosindu-se nominalizările membrilor și apelându-se la metode de identificare a abilităților de conducere.

Astfel, viața de grup se desfășoară disfuncțional, *căci pot apărea disensiunile, conflictele*, iar participarea la activitățile grupului se golește de orice satisfacție. Principalele caracteristici ale strategiilor adoptate de profesori pentru a crea acest sentiment de coeziune unei clase de elevi sunt legate de:

-crearea unui climat în care elevii să fie convinși că pot să își exprime opiniile și sentimentele lor în mod deschis și sincer; pentru aceasta profesorul îi va solicita sistematic să își exprime ideile și opiniile, pe care le va incorpora în discuțiile și activitățile clasei;

- crearea unor mecanisme prin care elevii pot să ajute la buna desfășurare a activităților clasei (de exemplu, încredințarea unor roluri de întrajutorare a unor colegi, prin rotație);

- promovarea unor valori sociale favorabile cooperării, împărțiri echitabile a sarcinilor;

- crearea unor oportunități elevilor clasei de a se ajuta unul pe altul (de exemplu, întrebând "Cine are vreo problemă și crede că altcineva din clasa noastră ar putea să-l ajute să o rezolve"?);

- recunoașterea și menționarea publică, de fiecare dată, a celor care au contribuit cu ceva-oricât de puțin – la desfășurarea cu succes a unor activități ale clasei.

Intensificarea coeziunii reprezintă motivul pentru care membrii grupului pot lucra mai mult, rezultatul fiind creșterea și performanța însă, în același timp și obținerea performanței poate fi cauza creșterii nivelului de interrelaționare între membrii echipei, astfel încât "coeziunea influențează performanța, iar acumularea performanței influențează pe mai departe coeziunea" (Forsyth, 1983, p. 450., cf. Pânișoară, p.289).

Laurie Mullins (1993) oferă un evantai de elemente structurante ale

coeziunii grupului: cele referitoare la calitatea de membru (mărimea grupului, compatibilitatea membrilor, permanența), cele referitoare la mediul de lucru (natura sarcinii, aranjamentul fizic, comunicarea și tehnologia), cele referitoare la latura organizațională (managementul și conducerea, politicile de personal și procedurile, succesul, amenințările externe) și la dezvoltarea și maturitatea grupului (formare, conflict, normare, performanță).

Prin modul în care se exercită recompensele se remarcă un alt mijloc de educare și de menținere a coezivității de grup: s-a considerat că recompensele adresate întregului grup (chiar dacă meritul este individual) mențin un climat pozitiv și îndeamnă la coparticipare. Opinii mai recente (Tutco-Richards) menționează câteva metode de dezvoltare a coeziunii, care se pare că au aplicabilitate la grupul de elevi:

-fiecare membru să se familiarizeze cu responsabilitățile celorlalți;

-fiecare membru să înregistreze și să recunoască eforturile celorlalți pentru realizarea scopurilor comune;

-fiecare membru să cunoască aspecte din viața personală a celorlalți (date, idealuri, obiceiuri, preocupări);

-fiecare membru al grupului să simtă și să aibă posibilitatea să-și exprime punctul de vedere în orice situație care privește activitatea grupului;

-trăirea în comun a succeselor și insucceselor;

-înțelegerea și acceptarea disciplinei interne a grupului.

Coeziunea grupală se referă la acele dependențe care unesc individualitățile în interiorul grupului făcându-i rezistenți la influențele distructive din interior sau din afară. Atracția spre grup a indivizilor poate fi impulsionată fie de faptul că grupul le permite realizarea unor scopuri individuale importante, fie că el oferă un sistem de activități interesante pentru membrii săi, fie că răspunde și satisface necesități interindividuale care în afara grupului nu ar putea fi satisfăcute.

Bibliografie:

Iucu, R.B., (2000), *Managementul și gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretice și metodologice*, Editura Polirom, Iași

Pânișoară, I.- O., (2003), *Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune educațională*, Editura Polirom, Iași

•Pânișoară, G., Pânișoară, I.- O., (2004), *Managementul resurselor umane. Ghid practic*, Editura Polirom, Iași

Lectura ca model

Prof. Aluculesei Elena
Școala Gimnazială Ștefan cel Mare, Focșani

„Cetim ca să trecem examene(deci lectura studiu),ca să ne omorâm timpul(deci lectura de loisir)sau citim din profesii(deci lectura informativă). Lectura ar putea fi un mijloc de alimentare spirituală continuă, nu numai un instrument de informație sau de contemplație.”
(Mircea Eliade)

Eveniment cultural, văzut cândva ca un privilegiu, lectura cărților devine în zilele noastre o activitate la îndemâna tuturor, și, potrivit cerințelor societății actuale, ea trebuie să fie o activitate cotidiană esențială, contribuind la îmbogățirea vieții fiecăruia dintre noi.

În procesul educativ, lectura este considerată ca strategie didactică de dezvoltare a gândirii critice și de cultivare a limbii, căci fiecare activitate intelectuală are la bază informații obținute apelând la citire, la elementele culturii scrise. Pentru societatea actuală când nevoia de resurse naturale devine tot mai acută, educația găsește ca soluție importantă spre care să aspire valorificarea potențialului creativ al individului. Obiectivul esențial al procesului educativ este de a forma personalități umane inteligente, productive, pragmatice, creative, capabile să reziste oricăror dificultăți.

Limba și literatura română are un rol esențial în formarea personalității elevilor dacă ne gândim la formarea competenței de folosire creativă a propriului potențial în procesul de lectură, interpretare și producere de text. Lectura sau cititul este un proces cognitiv complex de decodare a simbolurilor cu scopul de a construi sau de a deriva sens și înțelegere. Lectura dezvoltă limbajul, este folosită pentru comunicare, în schimbul de informații și idei. Interacțiunea dintre text și cititor este modelată de cunoștințele, experiențele, atitudinile și limba comunității de unde provine cititorul, de poziționarea lui din punct

de vedere cultural și social. Este clar că procesul de lectură necesită o preocupare continuă care se dezvoltă și se rafinează în timp, necesitând creativitate și analiză critică. Fiind un proces complex, lectura nu poate fi limitată la a avea doar o interpretare sau două, ea nu are reguli concrete permițând cititorilor să își creeze propriile interpretări. Procesul de interpretare permite o explorare profundă a textelor, folosind o multitudine de strategii de lectură pentru a-i ajuta pe elevi în procesul de decodare și de înțelegere. În acest sens, cititorii pot folosi indicii contextuale pentru a identifica semnificația cuvintelor necunoscute, integrând cuvintele pe care le-au citit într-o schemă de cunoștințe acumulate.

Este foarte bine ca elevul să citească, fiindcă lectura îi pune mintea în mișcare - libertatea de imaginație face ca tot ce este spus într-o carte să declanșeze atenția, așteptarea, amintirea. Lectura cărții oferă celui care o parcurge, pe lângă satisfacțiile pe care le aduce orice fapt inedit, și momente unice de reflecție, de meditație. Ea îndeamnă la introspecție, angajează valori formativ- educative, care își pun amprenta pe întregul comportament al cititorului.

Cititul reprezintă unul dintre cele mai de preț instrumente ale activității intelectuale. Formarea și cultivarea gustului pentru lectură reprezintă unul dintre obiectivele fundamentale ale orelor de limba și literatura română. A înțelege literatura înseamnă a avea puterea de a raporta impresiile, trăirile autorului la propria

încurajată;

- liderul este ales cu grijă, poate folosindu-se nominalizările membrilor și apelându-se la metode de identificare a abilităților de conducere.

Astfel, viața de grup se desfășoară disfuncțional, *căci pot apărea disensiunile, conflictele*, iar participarea la activitățile grupului se goleşte de orice satisfacție. Principalele caracteristici ale strategiilor adoptate de profesori pentru a crea acest sentiment de coeziune unei clase de elevi sunt legate de:

- crearea unui climat în care elevii să fie convinși că pot să își exprime opiniile și sentimentele lor în mod deschis și sincer; pentru aceasta profesorul îi va solicita sistematic să își exprime ideile și opiniile, pe care le va incorpora în discuțiile și activitățile clasei;

- crearea unor mecanisme prin care elevii pot să ajute la buna desfășurare a activităților clasei (de exemplu, încredințarea unor roluri de întrajutorare a unor colegi, prin rotație);

- promovarea unor valori sociale favorabile cooperării, împărțiri echitabile a sarcinilor;

- crearea unor oportunități elevilor clasei de a se ajuta unul pe altul (de exemplu, întrebând "Cine are vreo problemă și crede că altcineva din clasa noastră ar putea să-l ajute să o rezolve?");

- recunoașterea și menționarea publică, de fiecare dată, a celor care au contribuit cu ceva-oricât de puțin – la desfășurarea cu succes a unor activități ale clasei.

Intensificarea coeziunii reprezintă motivul pentru care membrii grupului pot lucra mai mult, rezultatul fiind creșterea și performanța însă, în același timp și obținerea performanței poate fi cauza creșterii nivelului de interrelaționare între membrii echipei, astfel încât "coeziunea influențează performanța, iar acumularea performanței influențează pe mai departe coeziunea" (Forsyth, 1983, p. 450., cf. Pânișoară, p.289).

Laurie Mullins (1993) oferă un evantai de elemente structurante ale coeziunii grupului: cele referitoare la calitatea de membru (mărimea grupului, compatibilitatea membrilor, permanența),

cele referitoare la mediul de lucru (natura sarcinii, aranjamentul fizic, comunicarea și tehnologia), cele referitoare la latura organizațională (managementul și conducerea, politicile de personal și procedurile, succesul, amenințările externe) și la dezvoltarea și maturitatea grupului (formare, conflict, normare, performanță).

Prin modul în care se exercită recompensele se remarcă un alt mijloc de educare și de menținere a coezivității de grup: s-a considerat că recompensele adresate întregului grup (chiar dacă meritul este individual) mențin un climat pozitiv și îndeamnă la coparticipare. Opinii mai recente (Tutco-Richards) menționează câteva metode de dezvoltare a coeziunii, care se pare că au aplicabilitate la grupul de elevi:

- fiecare membru să se familiarizeze cu responsabilitățile celorlalți;

- fiecare membru să înregistreze și să recunoască eforturile celorlalți pentru realizarea scopurilor comune;

- fiecare membru să cunoască aspecte din viața personală a celorlalți (date, idealuri, obiceiuri, preocupări);

- fiecare membru al grupului să simtă și să aibă posibilitatea să-și exprime punctul de vedere în orice situație care privește activitatea grupului;

- trăirea în comun a succeselor și insucceselor;

- înțelegerea și acceptarea disciplinei interne a grupului.

apoi cu deprinderea de interpretare a textului citit. Pentru îmbunătățirea competențelor de lectură, elevul va conștientiza actul citirii, a cărei tehnică o va consolida și stabili în scopul dobândirii unor instrumente de lucru cu cartea. Încurajarea și dezvoltarea dorinței de lectură, se face prin selectarea de texte literare accesibile vârstei și ritmului de achiziție al fiecărui copil. Limba și literatura română, ca formă de cunoaștere prin mijlocirea imaginii artistice, nu trebuie să ignore cerințele psiho- pedagogice care determină eficiența în dirijarea procesului de însușire a tehnicii lecturii. Nu numărul mare de cărți citite contează, ci valoarea artistică și educativă a acestora, obiectivul important pentru fiecare clasă fiind trezirea interesului elevilor pentru lectură.

Odată format, gustul pentru lectură se poate transforma într-o adevărată pasiune, care se va menține toată viața. Pentru îndrumarea lecturii elevilor, în gimnaziu se pot folosi diverse forme de îndrumare a lecturii, cum ar fi: expunerea prin povestire, conversația sau dezbateră, activitatea cu cartea prin citirea expresivă a profesorului, recenzia unei cărți, lecțiile de popularizare a cărții, excursia literară; întâlniri cu scriitori, șezătoarea literară, medalion literar consacrat aniversării unui scriitor, simpozion literar, concursurile. Aceste forme contribuie atât la formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură, îmbogățirea și activizarea vocabularului, precum și la dezvoltarea capacității de exprimare orală și scrisă a elevilor. Îndrumarea lecturii se realizează și prin organizarea unei biblioteci a clasei, a tabelului de consemnare a lecturilor citite și colțul produselor elevilor, adunate în portofoliul de lectură (jurnalul de lectură, citate din texte preferate, fișe de identitate a personajelor, scurte caracterizări ale acestora, interviuri imaginare cu personaje, scrisori adresate personajelor literare, fișe de lectură, repovestiri, eseuri, ilustrații pentru texte, un proiect de copertă pentru un anumit text. Pentru realizarea justă a organizării și îndrumării lecturii elevilor se impune o colaborare transă între școală și familie. Școala are menirea de a forma un lector competent, dar și un cititor care să-și formeze gustul propriu pentru lectură, astfel încât să devină un cititor activ pe tot parcursul vieții.

La întrebarea de ce e bine să citească elevul, răspunsul ar fi că lectura îi pune mintea în mișcare, în sensul că tot ce este spus într-o carte declanșează atenția, așteptarea, amintirea, ceea ce înseamnă că lectura este mai pozitivă decât creația, mai creatoare, deși nu produce nimic. Literatura este o experiență pentru că *a citi – a scrie* nu reprezintă doar un act care degajă semnificații, ci constituie o mișcare de descoperire. Ceea ce creează literatura este chiar această mișcare de descoperire. Cititul devine, deci, o operațiune de fabricare a unei mișcări de căutare și de inițiere în ceva care nu este cunoscut încă. Prin această mișcare interioară, cititorul

face posibilă construirea unei noi identități, aceea de cititor-scriitor.

Prin actul de lectură, singularitatea celui care gândește nu mai este primordială. Cititorul nu se mai vede ca individ, ci ca un fel de purtător de cuvânt sau de înaintevorbitor, nu al autorului, ci al ideilor pe care textul le vehiculează, un purtător de cuvânt care poartă ideile unui text prin lectura sa. Rolul acestui purtător de cuvânt este să-și asume o gândire literară. Asta face ca mișcarea gândurilor să fie o mișcare de construire a identității de scriitor, în măsura în care această experiență a gândirii cuvintelor îl ajută să intre într-o comunitate nedefinită, să intre în lume, pînă la urmă. Nu este vorba despre un individ care acumulează știință prin lectură, ci despre unul care acceptă că lectura îl schimbă. Literatura instituie deci, indirect, o mișcare care determină experiența ce conduce la schimbarea cititorului.

Ca experiență a gândirii, literatura dă doar impresia că nu produce nimic concret, căci cititorul construiește, de fapt, o mișcare în care el devine actor al scriiturii mai degrabă decît scriitor. Asta înseamnă că literatura cere o lectură reflectată care să-i permită cititorului să intre în mișcarea interioară ce-l împinge spre scriitură. Aceasta este rațiunea de a fi a literaturii: să fabrice un spațiu de creație pentru și prin cititor. Nu servește la nimic citirea unei cărți dacă cititorul rămâne prizonier în postura sa de cititor care parcurge pasiv rîndurile unui text, fără voința de a transforma acel text și de a se lăsa el însuși transformat. Așadar, nu este suficient că ai auzit sau ai învățat, nici că ești capabil să repeți, trebuie să fii schimbat cași când nu este suficient să asisti la ceremonie, trebuie chiar să fii prezent. Altfel spus, cartea ca atare nu inițiază pe nimeni, nu învață pe nimeni, nu comunică nimic, dar îl ajută pe cititor să se schimbe.

Această schimbare este posibilă prin faptul că prin lectură cititorul intră într-un alt spațiu, cel al *fabricării literaturii*, lectura devenind mai pozitivă și mai creatoare decât creația însăși. Libertatea de imaginație a cititorului arată că acesta are în mod natural un spirit anticipator și creator în raport cu textul, atenția lui fiind întotdeauna la pîndă,

focalizată dincolo de cuvintele pe care ochiul le vede. Cititorul traversează cuvintele care se deschid spre o știință în așteptare. Astfel, conștiința cititorului este influențată de text prin felul în care se lasă pătruns de el. Aceasta este mișcarea de descoperire indusă de experiența lecturii.

Înainte de a citi, omul era fără experiență. După lectură, omul și-a făcut experiența, s-a schimbat. Iar dacă această schimbare este posibilă, e pentru că experiența cuvintelor se identifică cu experiența ființei. În timpul lecturii, cititorul își trăiește propria experiență devenind capabil să privească lucrurile cu inteligență, să se detașeze de carte și să vorbească apoi, și el, nu după carte, ci ca o carte, să vorbească natural. Cartea trebuie să trezească în cititor o spontaneitate, nu doar o stare de fascinație și de supunere, determinându-l să gândească singur. Experiența lecturii contează mai mult decât informația și mesajul ce par a fi purtate de cuvinte.

Literatura rămâne singura activitate care-l împinge pe individ să vadă dincolo de el, să evolueze prin autodepășire și să se integreze astfel în lume. De aceea, pentru cititor, actul lecturii este mai curând un mod de viață, o muncă, dar fără să devină o corvoadă. Lectura este o formare liberă care-i dă cititorului o formă unică, îl ajută să-și construiască personalitatea, îl creează, îi dă consistență, îl face vizibil în lume, evocând partea divină a creației. Mai mult decât creația literară, este în joc crearea și formarea omului, de aceea este extrem de utilă.

Literatura, ca artă a cuvântului, prin intermediul căreia realitatea este recreată în toată complexitatea ei, oferă gimnazistului un întreg univers de gânduri și sentimente, de aspirații și îndrăzneală, de înaripare entuziastă și idealuri înalte. Sugerat printr-o tematică variată, ca și prin prototipuri umane surprinse în ipostaze dintre cele mai felurite, acest univers se va putea constitui într-o zestre spirituală importantă, cu condiția ca opera literară în ansamblul ei să răspundă sarcinilor multiple pe care le ridică educația estetică, intelectuală, morală, patriotică. Prin valorificarea creatoare a mesajului artistic, etic și estetic al fiecărei creații în parte se

stimulează interesul, pasiunea copilului pentru literatură, setea de cunoaștere, se formează totodată premisele concepției despre lume și viață. În plus, formarea și modelarea caracterelor, deprinderea copiilor cu normele de comportare civilizată, cultivarea sentimentelor morale sunt sarcini la realizarea cărora opera literară, prin specificul ei, aduce o contribuție esențială. Literatura pentru copii trebuie să investigheze universul propriu de cunoaștere al copilului, năzuințele, aspirațiile lui cele mai înalte, printr-o ingenioasă transfigurare artistică. Copilul se naște curios de lume și nerăbdător de a se integra în ea. Literatura care îl mulțumește în această privință îl încântă. În vederea stimulării interesului pentru lectură, în gimnaziu se derulează diverse proiecte, astfel încât să fie atenuate unele dintre cauzele care pot genera eșecul școlar în școala noastră există *clubul de lectură*, unde activitățile de lectură au ca obiective stimularea gustului pentru lectură, apropierea copiilor de carte și de cuvântul scris, formarea unei atitudini de grijă față de carte, familiarizarea cu diferite tipuri de scriere, îmbunătățirea comunicării orale și scrise, cunoașterea instituțiilor care se ocupă de apariția, distribuirea sau păstrarea cărților, stimularea imaginației și a creativității verbale, împărtășirea experiențelor personale. Primii pași făcuți în vederea realizării obiectivelor propuse au fost amenajarea unor biblioteci în clase și recomandarea listelor bibliografice în funcție de gradul dezvoltării psihice a elevilor, /gândire, limbaj, imaginație, emoții, sentimente etice și estetice, sfera de interese și de preocupări ale elevilor, identificate în cadrul activității de cunoaștere psihopedagogică, dar și din chestionare specifice, pentru elevi și pentru părinți. Cunoscând biblioteca, elevii sunt capabili să aleagă o anumită carte, fie din cele expuse, fie din lista bibliografică, să caute o carte în rafturi, orientându-se după litera inițială a autorului, să ceară o carte, precizând autorul și titlul, să restituie cartea în termenul fixat și în bune condiții de prezentare, să solicite recomandarea unor cărți care să corespundă unor anumite curiozități și interese.

Mintea omului se spune că este cel mai mare aparat de spus povești din lume; Dar majoritatea poveștilor sunt reinterpretări pe care noi le facem în baza unor modele mentale dezvoltate în copilărie, motiv pentru care o minte bine antrenată și flexibilă are nevoie în mod constant de informație proaspătă pentru a evolua conform vârstei și a nu rămâne blocată în același vechi tipar. Este bine de știut că lectura poate influența în bine comportamentul școlar al copilului mai mult decât o fac mediul social sau economic. Atunci când cei mici ajung să citească din plăcere, în mod constant, aceștia vor obține performanțe mai bune la teste, dar vor deține și un vocabular mai bine

dezvoltat și vor avea un nivel crescut de cunoștințe generale – aspecte care-i vor ajuta să dezvolte o mai bună imagine de sine și să dețină o mai clară înțelegere asupra lumii. Cei mai mulți dintre noi știu sau intuiesc că lectura este importantă, dar relativ puțini oameni cunosc schimbările care se produc când citim din plăcere. Aceste beneficii sunt resimțite de ființa umană atât în copilărie, cât și la maturitate, ele dezvoltând creierul și mintea - se dezvoltă o imagine de sine pozitivă, se facilitează dezvoltarea inteligenței emoționale și relaționale, dobândirea unei bune abilități de ascultare și de interpretare.

Bibliografie

Alina Pamfil, „Studii de didactica literaturii”, Casa Cărții de știință Cluj-Napoca, 2006
Angelescu Mircea, Ionescu Cristina, Lăzărescu Gheorghe, Dicționar de termeni literari, București, Editura Garamond, 1995
Cornea Paul, Introducere în teoria lecturii, București, Editura Minerva, 1988
Olăreanu Costache, Lectura, în Metode și tehnici de muncă intelectuală, București, Editura Didactică și pedagogică, 1979

Educația estetică și dezvoltarea stilului estetic la preșcolari și școlarii mici

Profesor învățământ primar STOIAN FLORINA,
Șc.Gimn.Vânători, Vrancea

Cum să-l învățăm pe copil ce este frumos? Este întrebarea pe care și-o pune fiecare om în momentul în care devine părinte și, de asemenea, fiecare cadru didactic când intră în interacțiune cu copiii. Ne dorim să insuflăm copiilor dragostea de frumos și artă, de la cele mai fragede vârste. Prin activitățile din grădiniță și școală formăm deprinderile și abilitățile necesare dezvoltării spiritului estetic și creativ. Mie mi se pare că este foarte simplu să facem asta. Trebuie doar **să le fixăm atenția asupra frumuseții**: „Uite ce nor frumos, ce apus frumos, ce pasăre frumoasă; ce colegi frumoși avem aici, ascultă cât de frumos cântă privighetorile!” și așa mai departe. Fixarea atenției asupra acestor lucruri, care răsfrâng frumusețea din lumea aceasta, **capacitatea de a contempla această frumusețe**, dacă este dezvoltată la timp, **formează sufletul copilului**, îl schimbă!

Elementul cel mai general și care acționează de la început asupra "sensibilității", asupra laturii afective a copilului, încă înainte de școală dar și după aceea, îl constituie frumosul natural. Succesiunea anotimpurilor, răsăritul și apusul soarelui, o noapte înstelată, un câmp înflorit, o pădure înclinându-se sub bătaia vântului, un cer senin și o liniște odihnitoare, toate pot deveni prilej de a atrage atenția copilului asupra frumosului din natură și a-l ajuta să-l perceapă, să reacționeze emoțional și să vibreze intern la contactul cu el. De asemenea, ambianța, **cadru social** în care trăiește elevul (locuința, școala, clasa, strada, ceremonialul, vestimentația, design-ul industrial, design-ul specific tehnologiei informatizate, artizanatul, relațiile dintre oameni etc.) toate exercită o influență pozitivă sau negativă în acest sens. Ele devin un puternic mijloc de influențare a sensibilității elevilor, mai ales dacă atenția lor este orientată în direcția percepției și

aprecierii frumosului social. De altfel, numeroasele implicații sociologice (moda, design-ul etc.) ca și cele psihologice (formarea gustului, a creativității etc.) nu pot fi ignorate în procesul organizării educației estetice din școală.

În procesul de învățământ educația estetică se realizează prin toate disciplinele școlare. Firește această contribuție nu este egală. Ea depinde de specificul și conținutul obiectului de învățământ, precum și de pregătirea profesorului pentru a introduce copilul în "lumea frumosului" prin obiectul său de specialitate. Conținutul educației estetice în școală este concretizat în ceea ce se înțelege prin cultura estetică. La rândul ei, cultura estetică școlară se prezintă sub două ipostaze:

a) **cultura obiectivă** - reprezentată de un ansamblu de cunoștințe și capacități estetice, prevăzute în documentele școlare și transmise în procesul instructiv - educativ din școală.

b) **cultura subiectivă** - care ne apare - așa cum remarcă G. Văideanu - "ca rezultat spiritual, produs în individ, de asimilarea culturii obiective". Acest rezultat spiritual se concretizează într-un ansamblu de capacități, aspirații, sentimente și convingeri estetice, toate subsumate și integrate unui ideal estetic.

Atitudinea estetică (cu toate componentele ei) reprezintă rezultatul interiorizării culturii estetice obiective. Procesul acesta de interiorizare și de formare a culturii estetice subiective (care dă sens individual atitudinii estetice) se realizează prin educație, prin autoeducație cât și prin influențele mediului. Modalitățile de realizare a educației estetice pot fi grupate în funcție de mijlocul utilizat: frumosul natural, ambianța socială, literatura, muzica, arta plastică etc.

Educația pentru și prin valori

literare. Literatura ca "arta cuvântului" deține un loc primordial în educația estetică școlară. "Cuvântul" ca materie primă pentru literatură dispune de multiple posibilități de a crea imagini vizuale, auditive, tactile și gustative și în același timp de a provoca stări de spirit foarte diverse (admirație, revoltă, contemplare etc.). De aici, importanța a două obiective specifice, anume **dezvoltarea sensibilității** și simțului literar și **dezvoltarea capacității de a discerne frumusețea lumii reale de aceea creată prin ficțiune** în cadrul unei opere literare, rezultat al receptării poetice prin lectura artistică.

Educația pentru și prin valori plastic - picturale. Socotit ca formă de expresie a dinamismului interior, desenul în toate formele sale (desen după natură, decorativ, artistic, tehnic etc.) reprezintă principalul mijloc de familiarizare a elevului cu limbajul artelor plastice, de stimulare a expresivității plastice). Aceasta componentă a educației estetice îi propune să dezvolte la elevi capacitatea de a discerne frumosul pictural de non pictural, figurativul de nonfigurativ, să le formeze abilități vizuale și manuale, gustul și imaginația, dar și elementele de gândire și comunicare plastică.

Educația pentru și prin valori muzicale. Dintre toate artele, muzica este cel mai aproape de sufletul omului, fiind prezentă în toate etapele devenirii sale. Educația muzicală constă, în principal, în sensibilizarea elevului la valoarea melodică a unui text muzical global sau prin componentele lui - temă, armonie, polifonie, timbru, dinamică.

Educația estetică are o infinitate de efecte pozitive asupra personalității elevilor. Cele mai semnificative dintre acestea vizează calitatea procesului de socializare a copiilor, maturizarea condiției socio -morale, formarea și rafinarea intelectului ca structură rațională, evaluativă și critică în plan mental, organizarea plăcută și eficientă a timpului liber prin recrearea unui univers propriu în sfera imaginativului, a afectivului, motivaționalului, motricului și volitivului, afirmarea și trăirea sentimentului identității culturale strâns legat de stimularea capacității intelectuale a copiilor de a iubi patrimoniul artistic al națiunii, stimularea

inițiativelor în practicarea artelor.

A trăi în frumusețe presupune interes pentru măsură și armonie, deci o moralitate superioară. Stimulând într-un mod propriu expresivitatea și originalitatea, educația estetică se înscrie pe linia unei pedagogii a creativității. Ea impune să dezvoltăm la elevi aspirația lucrului bine și frumos făcut, exigența și bunul gust față de orice produs industrial, simțul echilibrului și simplitatea comportării frumoase

În perioada școlarității mici, atât institutorul cât și familia trebuie să pună accent pe educația estetică, aceasta fiind o componentă de bază a formării vocaționale a personalității, să ajute și să urmărească îndeaproape procesul de formare a caracterului și să intervină cu promptitudine atunci când este cazul. Educația pentru frumos și educația prin frumos reprezintă două sensuri, pe care educația estetică le implică. Nu ne putem ocupa doar de călăuzirea elevului spre frumos, de pregătirea lui în vederea percepției profunde a artei, fără să cercetăm și ceea ce urmează: influența frumosului asupra personalității celui care îl percepe. Educația estetică are deci în vedere, mai întâi frumosul artelor: literatura (arta cuvântului), muzica (arta sunetului), pictura (arta formei și culorii), coregrafia (arta formei în mișcare).

Pentru a pune bazele culturii artistice și ale gustului estetic, trebuie să se urmărească, încă din preșcolaritate formarea atitudinii estetice a elevilor față de valorile estetice din natură, societate și artă. Educația estetică presupune nu numai formarea unor aptitudini și deprinderi de sesizare sau apreciere a frumosului artistic, dar și însușirea unor cunoștințe specifice. Etapa cultural- informativă vizează dobândirea unui cumul informațional de integrare și relaționare a obiectelor estetice. Fără o informare corespunzătoare nu se poate crea cadrul favorabil înțelegerii, pentru că arta „vorbește” doar celui care este pregătit să o asculte. Ea poate emoționa în măsura în care receptorul este instruit, pregătit pentru a întâmpina opera care își începe adevărata viață în sufletul și mintea publicului.

Personalitatea cadrului didactic poate influența dezvoltarea personalității

copiilor prin modul de prezentare a informațiilor, prin stilul său de gândire spre nou, spre neexplorat, cultivarea încrederii în sine, încurajarea efortului creator chiar din primele lor manifestări. Cadrul didactic trebuie să aibă o atitudine pozitivă și naturală atunci când intervine pentru a-l învăța pe elev limbajul artei, reguli și tehnici moderne.

Prin tot ce fac preșcolarii respectiv școlarii, ei scot în evidență spiritul întreprinzător, cooperant, confirmând încă o dată rolul formativ al frumosului în formarea și dezvoltarea personalității copilului, în modelarea și consolidarea răbdării, îndemnării, atenției și, nu în ultimul rând, simțului estetic.

Putem astfel, concluziona că grădinița, respectiv școala nu sunt doar locul în care copiii se joacă, socializează, învață să se exprime și să comunice verbal și scris, ci și locul în care copilul, prin joc, creează și

transmit mesaje prin creațiile lor, iar nouă, educatorilor, ne revine o sarcină destul de grea, aceea de a desluși mesajul lor și de a deveni partenerii lor de comunicare – activitățile artistico -plastice, muzicale, literare- fiind prilej de dezvoltare a capacităților și deprinderilor creatoare ale copiilor, cele care duc la dezvoltarea încrederii de sine la copii, care conduc la dezvoltarea spiritului creativ, dar și a celui critic, copilul fiind capabil de a evalua și aprecia lucrările sale sau a celorlalți.

Formarea și dezvoltarea stilului estetic de viață exprima cerința potrivit căreia viața fiecărui copil poate și trebuie gândită în școală, în familie și în afara lor în conformitate cu regulile frumosului, ale armoniei, măsurii și exemplarității existenței sociale, contribuind astfel la o integrare funcțională în mediul ambiant.

BIBLIOGRAFIE

1. Barsanescu S., Vaideanu, Ge. *Educatia estetica*, E.D.P., Bucuresti, 1967
2. Pascadi, I., *"Idealul si valoarea estetica"*, Bucuresti, 1966
3. Allport, W., Gordon, *Structura și dezvoltarea personalității*, E.D.P, București, 1991
4. Cucos, Constantin, *Educatia, Dimensiuni culturale si interculturale*, Polirom, 2000.
5. <https://www.didactic.ro/materiale-didactice/educatia-estetica/factor-esential-in-evolutia-copilului-prescolar>.

De ce iubesc proiectele școlare

prof. Nicodei Cezarina
Colegiul Tehnic „Ion Mincu”, Focșani

Câțiva ani am participat, ca și colaborator, la mai multe proiecte școlare. Colegii mei dădeau tonul, iar eu mă implicam în activități. Ieșeam din tiparul programului zilnic și îmi plăcea ceea ce făceam. De fapt, ieșeam din rutină, din monotonia lecțiilor. Oricâte metode încerci să folosești la ore, conținutul e același și cu timpul, nu mai e nimic nou. Alți elevi, dar aceeași materie. Proiectele însă îmi stimulau imaginația și-mi solicitau creativitatea. Și în urmă cu vreo 8 ani, colega mea, Elena Duțescu, mi-a propus să derulăm împreună un proiect, pe care în anul școlar anterior îl desfășurase, în parteneriat cu un liceu din alt oraș și se dovedise un lucru dificil. L-am numit: „Nu pentru școală, ci pentru viață învățăm!”. Am scris primul proiect și atunci mi s-a părut destul de dificil. Am stabilit împreună cu colega mea activitățile, pe care le-am desfășurat alternativ în cele două licee. Aveam mereu invitați din rândul colegilor și de la inspectoratul școlar. Elevii căutau informații și făceau activitățile atractive. Temele au fost inițial din domeniul economic. Treptat, printre ele s-au strecurat teme de educație ecologică, apoi pentru viață, în general. Și invitații s-au diversificat. Inițial, partenerul nostru a fost Inspectoratul Școlar Județean Vrancea. Apoi s-au adăugat Garda Națională de Mediu - Comisariatul Județean Vrancea, Inspectoratul de Poliție Județean Vrancea, Brigada de Combatere a Criminalității Organizate Galați, Serviciul de Combatere a Criminalității Organizate Vrancea, Palatul Copiilor Focșani, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Anghel Saligny” al județului Vrancea, iar în acest an școlar am semnat parteneriat și cu Liceul de Artă „Gheorghe Tattarescu”-Focșani. Din 2015 proiectul a fost înscris în CAERI. Activitatea principală a fost un concurs de desene, *Globalizarea și ecosistemele naturale*, iar

anul acesta i-am adăugat un simpozion online pentru cadrele didactice.

Cred că tot în urmă cu 8 ani m-am înscris și la Junior Achievement Romania și am înființat cercul de economie „Succesul în economie!” pentru a putea desfășura activitățile propuse de ei în varianta extracurricular/cerc. Mi-au trimis manualele, realizate exact după programa școlară și pline de aplicații practice.

O satisfacție deosebită mi-a prilejuit-o participarea la **Job Shadow Day**, cel mai mare program internațional de orientare profesională pentru elevi, organizat de Junior Achievement România. L-am lăsat pe elevi să-și aleagă instituția sau firma unde vor să petreacă o zi din timpul săptămânii Școala altfel. Am printat apoi informațiile venite de la Junior Achievement Romania și am luat-o la pas, prin oraș, să caut firme care să-i primească. Multe eleve au vrut la saloane de înfrumusețare și a trebuit să le repartizez la mai multe locații. După terminarea liceului, una dintre eleve s-a și angajat la salonul unde a făcut inițierea în meseria care îi plăcea. Alți elevi au fost la radio, televiziune, farmacie, ISU, poliție și bistro. Cred că pentru elevi a fost cea mai frumoasă activitate pe care am organizat-o. Mult timp după aceea am povestit cum s-au desfășurat acele zile și câte au avut de învățat.

Au mai trecut încă vreo patru ani și am scris și alte proiecte: *O viață fără riscuri!* și *Pentru a fi electroniști de succes!* Deja știam cum să conving partenerii să mi se alăture în proiecte. În acel an au fost nume noi: Direcția Națională de Probațiune, Serviciul de Probațiune Vrancea, Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Vrancea. AJOFM Vrancea, S.C. VEF S.A.- Focșani, S.C. IVAS S.R.L – Focșani. *O viață fără riscuri!* a și fost înscris anul următor în CAERI. Activități

deveneau tot mai diverse și mai utile pentru elevii mei.

Am adăugat apoi proiectul caritabil „Vine Moșu”, realizat în parteneriat cu Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, Mihălceni. N-am să uit niciodată cât de fericiți au fost copiii care locuiesc acolo când ne-am dus prima dată, în decembrie 2016, cu jucării, dulciuri și obiecte de îmbrăcăminte. Nimic nu a contat mai mult decât jucăriile pe care le-au primit. Așa că, în anii următori ne-am mobilizat și a devenit un obicei să-i vizităm de două ori pe an.

Tot pentru a aduce un zâmbet pe chipuri triste, anul acesta școlar, 2018-2019, am început un nou proiect caritabil, *Fiecare viață e un dar neprețuit*, realizat în parteneriat cu Direcția Generală de

Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea, Protoieria 2 Panciu, Paraclisul „Sfântul Pantelimon” - Spitalul Județean de Urgență Focșani, Parohia Broșteni 1 Pitulușa și Paraclisul „Sfântul Luca al Crimeei” - Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională, Odobești.

Aceasta este o scurtă trecere în revistă a proiectelor pe care le coordonez, dar fiecare presupune mai multe activități realizate cu și pentru elevi. Ele îi ajută să-și lărgască orizontul științific, dar și să-și formeze deprinderi moral-civice, care nu sunt incluse în programele școlare. De aici și necesitatea de a desfășura noi și noi activități.

CCD "Simion Mehedinți" - Vrancea

Revista "Vârstele școlii", nr. 11, iunie 2018

www.ccdfocsani.ro
ccd_vrancea@yahoo.com